

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Celní a daňové povinnosti v České republice při dovozu
zboží z třetí země a jejich význam pro státní rozpočet**

Markéta Filípková

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Markéta Filípková

Podnikání a administrativa

Název práce

Celní a daňové povinnosti v České republice při dovozu zboží z třetí země a jejich význam pro státní rozpočet

Název anglicky

Customs and tax obligations in the Czech Republic – when importing goods from a third country and its importance for the state budget

Cíle práce

Primárním cílem bakalářské práce je identifikace daňového a celního krácení v České republice při dovozu zboží z třetí země od 1.5.2004, které má vliv na výši státního rozpočtu a rozpočtu Evropské unie. Dílčím cílem práce je deskripce konkrétního případu z praxe v kontextu statistických výstupů Ministerstva financí a policie ČR v oblasti krácení daní včetně popisu. Druhým dílčím cílem je návrh možného zlepšení daňového výběru ve sledované oblasti.

Metodika

Studium odborné literatury, internetových materiálů subjektů veřejného a soukromého sektoru, právních norem, výstupů MF a Policie ČR.

Komparace a analýza teoretických a reálných přístupů a dat, použití statistických analýz/metod.

Rozhovory s odborníky z oboru.

Aplikace nastudovaných teoretických poznatků na reálné ukázce/příkladu.

Doporučený rozsah práce

40-60 stran

Klíčová slova

Clo, import, zákon, daň, třetí země, fiskální politika, státní rozpočet, obchod, zboží, Evropská unie

Doporučené zdroje informací

ČESKO. ZÁKONY ATD. Celní předpisy: celní zákon, zákon o Celní správě ČR, prováděcí předpisy, zboží porušující práva duševního vlastnictví. Redakční uzávěrka 15.8.2016. Ostrava: Sagit, [2016]. 136 stran. Úplné znění, číslo 1146., ISBN 978-80-7488-177-0.

FENÍKOVÁ, Petra. Zákony 2004. 1/1, Zákon č. 377/1992 Sb., o správě daní a poplatků, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Český Těšín: Poradce, 2004. 168 s., Úplné znění. ISBN 80-86674-68-1.

KUBÁTOVÁ, Květa. Fiskální a měnová politika a jejich vliv na mezinárodní podnikání a konkurenceschopnost v zemích EU. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 131 s., ISBN 978-80-7380-493-0 (brož.).

KUDLÁČEK, Lukáš. Economic cooperation of the Czech Republic with the People's Republic of China. First edition. Prague: Institute to Research the Crimes of Communism, 2020. 37 stran., ISBN 978-80-907521-3-9.

ŠVIHNOS, Michal. Dovoz zboží z Číny: import snadno, bezpečně a legálně. 1. vyd. Praha: Internet Consulting, 2013. 193 s., ISBN 978-80-260-4274-7 (brož.).

1906

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Gebeltová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 15. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 08. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Celní a daňové povinnosti v České republice při dovozu zboží z třetí země a jejich význam pro státní rozpočet" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 9. 3. 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Zdeňce Gebeltové, Ph.D. za skvělé vedení práce, cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Celní a daňové povinnosti v České republice při dovozu zboží z třetí země a jejich význam pro státní rozpočet

Abstrakt

Hlavním cílem bakalářské práce je podrobně analyzovat proces dovozu zboží do České republiky ze třetí země, se zaměřením na konkrétní postupy a povinnosti jednotlivých subjektů aktivních v rámci dovozu zboží po vstupu do Evropské unie po roce 2004. Dílčími cíli je komparovat příjmy do státního rozpočtu plynoucí z výběru cla a DPH v rámci celních řízení v posledních pěti letech (2017-2021) a charakterizovat vývoj zahraničního obchodu pěti nejčastějších dovozců do České republiky z Evropské unie ale i mimo ni. Je provedena analýza a následná komparace deseti největších dovozců zboží podle hmotnosti dováženého zboží s Čínskou lidovou republiku na prvním místě. U této země je následně provedena analýza pěti nejčastějších typů zboží, které se do České republiky dováží. Následně je provedena deskripce vývoje trestné činnosti v posledních pěti letech (2017-2021) a to za pomoci konkrétních trestných případů. Na základě získaných dat bylo zjištěno a specifikováno, že nejčastěji prováděná trestná činnost vzniká chybným uvedením výše DPH. Mezi nejčastější nedostatky v tomto procesu je nutno zařadit skoro nulovou fyzickou kontrolu dováženého zboží, velká vytíženost pracovníků Celní správy ČR, nulová evidence dat týkajících se trestné činnosti v oblasti krácení daní a cla a především také dvojkolejnost úřadů vybírajících clo a DPH. Výsledkem práce je poukázání na výše zmíněné nedostatky celního řízení jak z hlediska prováděných postupů, počtu zaměstnanců Celní správy České republiky. Doporučením je navýšení počtu zaměstnanců Celní správy ČR, jednotný systém pro výběr cla a DPH, častější fyzická kontrola zboží a lepší evidence dat týkajících se trestné činnosti v oblasti krácení daní a cla.

Klíčová slova: Clo, import, DPH, třetí země, státní rozpočet, dovoz zboží, Evropská unie, Celní úřad, Finanční úřad, spotřební daň

Customs and tax obligations in the Czech Republic when importing goods from a third country and their significance for the state budget

Abstract

The main goal of the bachelor's thesis is to analyse in detail the process of importing goods into the Czech Republic from a third country, with a focus on specific procedures and obligations of individual entities active in the import of goods after joining the European Union after 2004. The partial goals are to compare revenues to the state budget resulting from collection of customs duties and VAT in the framework of customs procedures in the last five years (2017-2021) and to characterize the development of foreign trade of the five most frequent importers to the Czech Republic from the European Union as well as outside it. An analysis and subsequent comparison of the ten largest importers of goods by weight of imported goods is carried out, with the People's Republic of China in first place. An analysis of the five most common types of goods imported into the Czech Republic is then carried out for this country. Subsequently, the development of criminal activity in the last five years (2017-2021) is described with the help of specific criminal cases. Based on the obtained data, it was established and specified that the most frequently committed criminal activity arises from the incorrect declaration of the amount of VAT. Among the most common shortcomings in this process are the almost zero physical control of imported goods, the heavy workload of the staff of the Customs Administration of the Czech Republic, zero registration of data related to criminal activity around tax and customs duty reduction and, above all, the double-tracking of customs and VAT collection authorities. The result of the work is the pointing out of the above-mentioned shortcomings of customs management both in terms of the procedures implemented and the number of employees of the Customs Administration of the Czech Republic. The recommendation is to increase the number of employees of the Customs Administration of the Czech Republic, a unified system for the collection of customs duties and VAT, more frequent physical inspection of goods and better records of data related to criminal activity around tax and customs duty reduction.

Keywords: Customs, import, VAT, third country, state budget, import of goods, European Union, Customs Office, Tax Office, excise duty

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Historický kontext mezinárodního obchodu	14
3.2 Clo v moderní době.....	15
3.3 Druhy cla a jeho funkce	16
3.3.1 Druhy cla	16
3.3.2 Funkce cla	18
3.4 Celní dluh a osvobození	18
3.5 Daně při obchodování mimo Evropskou Unii	19
3.5.1 Spotřební daň	19
3.5.2 Daň z přidané hodnoty	20
3.6 Státní rozpočet.....	20
3.7 Vývoj dovozu zboží	20
3.8 Subjekty aktivní při dovozu zboží.....	21
3.8.1 Celní úřad.....	22
3.9 Obecné celní a daňové povinnosti dovozce zboží do České republiky v rámci Evropské unie.....	23
3.9.1 One Stop Shop (OSS).....	24
3.10 Obecné celní a daňové povinnosti dovozce zboží do České republiky mimo Evropskou unii	24
3.10.1 Potřebné doklady k proclení zboží.....	25
3.10.2 Číselný identifikátor	25
3.10.3 Import One-Stop Shop (IOSS).....	25
3.10.4 Sazební zařazení	26
3.10.5 Způsoby dovozu zboží	26
3.10.6 Jednotný správní doklad (JSD).....	27
3.11 Postup při obchodování s třetí zemí	27
4 Vlastní práce.....	32
4.1 Analýza vývoje zahraničního obchodu	32
4.1.1 Pohyb – dovoz zboží přes hranice České republiky	33
4.2 Celní a daňové příjmy do státního rozpočtu ČR v posledních 5 letech	36
4.2.1 Celkový příjem státního rozpočtu v posledních pěti letech.....	36
4.3 Vznik celního a daňového úniku.....	39
4.3.1 Vývoj trestných činů.....	40

4.3.2	Fyzická kontrola zboží v rámci vyměření cla a daní	44
4.4	Vymezení slabých a silných stránek při výběru daní a cla	50
4.4.1	Slabé stránky výběru daní a cla	50
4.4.2	Silné stránky výběru daní a cla	50
5	Diskuse a návrhy	52
6	Závěr	54
7	Seznam použitých zdrojů	56
8	Seznam obrázků, tabulek a grafů.....	63
8.1	Seznam obrázků	63
8.2	Seznam tabulek	63
8.3	Seznam grafů.....	63
	Přílohy	65
	Příloha č. 1 - Jednotný správní doklad – JSD	65
	Příloha č. 2 - Vzor prohlášení o shodě výrobků.....	66
	Příloha č. 3 – Dovoz zboží do ČR v posledních pěti letech.....	67
	Příloha č. 4 – Druhy zboží dovážené z Číny	74
	Příloha č. 5 - Rozsudek 23 T 219/2014.....	76
	Příloha č. 6 - Rozsudek 49 T 7/2011	76
	Příloha č. 7 - Pašování v zavazadlech	76

1 Úvod

Pro téma své bakalářské práce jsem si vybrala téma celní a daňové krácení při dovozu zboží z třetí země a jejich význam pro státní rozpočet. Toto téma mi přišlo zajímavé z důvodu, že v současné době je většina zboží, které nakupuji já nebo kupují moji známí či rodina, vyrobeno v zemi mimo Evropskou unii. Většinou bývá zboží vyrobeno v Asii, a to i pod značkami renovovaných světoznámých firem. V rámci debat s rodinou nebo s přáteli jsme často narazili na problematiku spojenou právě s dovozem zboží z Asie, kdy každý víceméně zastával názor, že bez tohoto zboží se neobejdeme a že se domníváme, že v rámci těchto dovozů dochází k různým podvodům. Při tomto jsem si uvědomila, že málokdo z těchto debatujících včetně mě má přehled, jak tyto dovozy skutečně probíhají, jak jsou ošetřeny zákonem, jak jsou nastaveny kontrolní procesy, aby nedocházelo k obohacování na úkor státu, a jaký je rozdíl při dovozu zboží z Evropské unie nebo mimo ni. O toto téma jsem se začala podrobněji zajímat, a zjistila jsem, že oblast zabývající se krácením daní a cla při dovozu zboží není předmětem zájmu odborné veřejnosti ani médií a je problematické k nim dohledat články a informace ve veřejných zdrojích. Naproti tomu jiné ekonomické oblasti jsou neustále předmětem veřejných diskuzí. Všichni jsme si vědomi, že se jedná o důležitou součást ekonomiky státu, protože jde o velký objem zboží. Nikdo ale tuto problematiku neshledává natolik důležitou, aby se tyto informace vyskytovaly minimálně ve stejném rozsahu, jako se publikují data o jiných daních a poplatcích odváděných státu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je provedení popisu a následné analýzy celního řízení v České republice při dovozu zboží z třetí země jak, z obecného (zákonného), tak i konkrétního (praktického) pohledu. Vedlejším cílem práce je vymezení vlivu výběru cla z dovozů na výši plnění státního rozpočtu České republiky v obdobích 2017–2021. Dílčím cílem práce je nalézt nedostatky v rámci celního řízení a navrhnout jejich možné zlepšení.

2.2 Metodika

Výchozím zdrojem je studium odborné literatury a internetových materiálů věnující se dovozu zboží a celního řízení v České republice od 1. 5. 2004, např. skrze portály Celní správy České republiky, zákony či portál Finanční správy České republiky. Práce je především zaměřena na komparaci statistických dat z Českého statistického úřadu a výročních zpráv Celního úřadu České republiky a Ministerstva financí České republiky věnující se dovozu zboží v letech 2017–2021. Analýza pohybu zboží do České republiky je provedena dle různých kritérií. Nejprve je provedena analýza, jakých pět zemí v Evropské unii i mimo ni zabírá dominantní postavení na dovozním trhu České republiky dle hodnoty dováženého zboží. Následně je provedena analýza deseti největších dovozních zemí v Evropské unii ale i mimo ni dle objemu (hmotnosti) dovezeného zboží. Z těchto deseti zemí je vybrán největší dovozce z třetí země, u kterého je poté podrobněji analyzováno pět nejčastěji dovážených typů zboží. Dále je provedena analýza vývoje zahraničního obchodu v letech 2017–2021 a z toho vyplývající příjmy do státního rozpočtu. Zde je zjišťován objem příjmu do státního rozpočtu z cla v poměru s ostatními příjmy. V závěru práce jsou popsány trestné činy, které vznikají v souvislosti s dovozem zboží z třetí země v období 2017–2021, dle jednotlivých úřadů (Ministerstva financí České republiky, Finančního úřadu České republiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky a Celní správy České republiky). Byla proveden rozbor počtu založených a předaných trestních činů od Celní správy České republiky na Policii České republiky. Následně byla též charakterizován vývoj počtu celních prohlášení. Tato data jsou pak dále použita v komparaci s počtem zaměstnanců Celní správy České republiky. Díky tomuto je řešena vytiženosti zaměstnanců v rámci jednotlivých roků.

U veškerých zjištěných dat je provedena komparace a z nich je následně vytvořeno doporučení na zlepšení fungování celního řízení. V neposlední řadě je provedena prognóza silných a slabých stránek, na základě zjištěných dat.

3 Teoretická východiska

Teoretická část se zaměřuje na vymezení termínu clo a daň z přidané hodnoty (dále jen DPH). Dále je popsán způsob dovozu zboží do České republiky (dále jen ČR) včetně samotného procesu dovozu zboží.

3.1 Historický kontext mezinárodního obchodu

Od vzniku lidstva dochází mezi lidmi k vzájemnému obchodu (například výměna jednoho kusu za jiný za účelem uspokojení potřeb). Avšak se vznikem prvních státních celků vzniká potřeba tento výměnný obchod regulovat. V rámci jednoho státního celku bylo možné bez větších finančních nákladů obchod realizovat, pokud však byla snaha vyvést/dovést zboží přes hranice daného státního celku, docházelo k zásahu státu v podobě poplatků. Výběrem těchto poplatků byly pověřeny osoby, které vybrané finance odváděly do státní poklady. Tyto poplatky za zboží se časem začaly společně označovat jako clo. Jak autor Kárník (c2012) uvádí, clo nebylo pouze v kompetencích celníků, mohlo být vybíráno skrze propachtování cla sdružením pachtýřů, nebo pronájmem různým institucím jako jsou města, kláštery či šlechta. V dnešní době je však pojem clo definováno následovně: „Clo, resp. celní poplatek, je dávka vybíraná státem při přechodu zboží přes celní hranici. Stát, nebo skupina států je používá jako tzv. ochranný prostředek (aby ochránil svůj vnitřní trh před zbožím z okolních zemí), jako prostředek ekonomické formy politického boje a v neposlední řadě jako prostředek, jak získat peníze. Vybírání cla kontroluje Celní správa ČR (celní úřad) té dané země a upravuje ho celní zákon“ (Celní správa ČR, 2022, online). Autor Matoušek (2007) však clo definuje jako: „Clo je veřejná dávka, jenž se platí za zboží, které přechází přes celní hranice určitého státu.“ V minulosti například v Ottově naučném slovníku z roku 1892 je clo definováno jako: „Clo jest dávka vybíraná ze zboží při jeho dopravě. Dlužno je přesně rozeznati od mýta, jež se nevybírání ze zboží, nýbrž z prostředku dopravního za tím účelem, aby jim uhrazen byl náklad vynaložený na zřízení dopravního spojení“ (Kárník, c2012). I v pozdějších letech s úpravou zákonů a vývojem zahraničního obchodu dochází k novým formulacím a zněním pojmu clo. Autor Bakeš definoval clo následovně: „Povinná platba sui generis, stanovená právními předpisy, která je vybírána v souvislosti s přechodem zboží přes státní hranici od osob, které zboží dovážejí, respektive vyvážejí, nebo od osob, pro které je takové zboží dováženo nebo vyváženo“ (Bakeš, 1979). Ačkoliv jsou definice během doby různé, o clu v určité podobě se dá hovořit již od antického

Řecka a Říma, a i v Bibli můžeme najít pojem celník (apoštol Matouš). Aby se poplatek za zboží mohl nazývat clem, musí být splněny určité znaky. Ve své knize Clo a celní politika autor Kárník (c2012) vymezuje tyto společné znaky: jsou to existence zboží, existence státu a existence peněz.

Kontrola pohybu zboží, jeho evidence a výběr cla předpokládá existenci státních výdajů a tyto výdaje státu jsou též hrazeny z vybíraného cla. A proto se zavedením cla postupně dochází ke zdražení exportu a importu zboží, což rapidně ovlivňuje pohyb zboží a celkovou ekonomickou situaci jednotlivých států. Dokonce by to mohlo vést k situaci, kdy vzhledem k ceně, která stoupne díky clu, popřípadě dani, nebude zboží ve státě, kam je určeno, prodejné. Podle Matouška a Sabelové (2007) Rakousko-uherský celní sazebník dával celní přírážky k celním sazbám a jednalo se až o přírážky 900 %. První pokus o zlepšení tohoto problému dochází v Ženevě v roce 1927 na mezinárodní konferenci, jejíž výsledkem byla Mezinárodní smlouva o zrušení dovozních a vývozních překážek. K této regulaci cla dochází do současné doby, kdy jednotlivé státy i společenství uzavírají v různých dobách různé smlouvy, které mají zlepšit, usnadnit, a především zrychlit zahraniční obchod. Mezinárodní obchod je jedním z hlavních pilířů každé ekonomiky. Vyvrcholením snahy jednotlivých států jsou především celní unie, kdy v Evropě se jedná o Evropskou unii (dále jen EU), která se neustále rozšiřuje a nejsou zde placeny žádné celní poplatky mezi členy (státy) této unie.

3.2 Clo v moderní době

ČR má od roku 1989 otevřenou tržní ekonomiku, která profituje ze zahraničního obchodu. Zahraniční obchod je jedním ze čtyř ukazatelů výkonnosti ekonomiky daného státu. Tento ukazatel se znázorňuje v grafu, jenž je znám pod názvem „magický čtyřúhelník“, a je mezinárodně používán k rychlému zjištění stavu ekonomiky státu. Zájmem každého státu je však minimální saldo zahraničního obchodu. Po roce 1989 nejprve dochází v rámci Československa k novelizacím celního zákona č. 44/1974 Sb., ale po vzniku samostatné ČR dne 1. 1. 1993 vzniká potřeba nového celního zákona, kdy přichází v účinnost zákon z prosince roku 1992, který je publikován jako Celní zákon č.13/1993 Sb. S tímto zákonem, jak uvádí Matoušek (2007), dochází ke kompletní obměně nižších předpisů, změně uniforem zaměstnanců, reorganizaci celní správy a pracovní vztah v rámci celní správy se mění na služební. V roce 1993 byla též uzavřena mezinárodní smlouva mezi Českou a Slovenskou republikou o vytvoření celní unie. Od tohoto roku se také ČR ucházela

o členství v Evropské unii a stala se kandidátskou zemí. Již od roku 1995 dochází postupně k preferenčnímu snižování celních sazeb se státy EU.

Hlavním mezníkem při pohybu zboží byl však vstup ČR do EU dne 1. 5. 2004, kdy dochází k úpravě legislativy při dovozu a vývozu zboží dle nařízení Rady Evropského hospodářského společenství a nařízením Komise Evropského hospodářského společenství, jež vymezují jednotlivé rámce cla, výkonu celní správy a s tím související činnosti (celními sazebníky, statistická nomenklatura a jiné). Změny celní nomenklatury neprobíhaly pouze v rámci ČR, ale jak uvádí Wolfgang a Harden (2016) i v rámci evropských nařízeních (jako evropského celního práva) muselo však také postupně dojít k modernizaci, a to především na základě hlubokých změn v rámci fungování EU, které probíhají dodnes.

V rámci EU funguje tzv. vnitřní trh, jehož základem je volný pohyb zboží. Nutné je však rozlišit, jedná-li se o zahraniční obchod se zbožím či se jedná pouze o pohyb zboží přes hranice. Zahraniční obchod nám říká o vývozní a dovozní výkonnosti ekonomiky daného státu, naproti tomu pohyb zboží nám pouze říká o fyzickém pohybu zboží přes hranice dvou států bez ohledu na to, zda dochází k obchodu či nikoliv. V současné době je na území ČR účinný zákon č. 242/2016 Sb., Celní zákon a pro organizaci celní správy je účinný zákon č. 17/2012 Sb., zákon o Celní správě ČR.

Jak již bylo zmíněno, v rámci EU existuje tzv. vnitřní trh, tento systém je také obecně nazýván celní unie. Jedná se o vyšší stupeň ekonomické integrace. Celní unie byla vytvořena na základě dohody členských států EU za účelem vytvoření jednotného celního území, v rámci něhož dochází k odstranění celních poplatků, dovozního nebo vývozního cla, popřípadě jiných poplatků. Tyto poplatky jsou mezi členskými státy EU výslovně zakázány. Z tohoto je zřejmé, že se clo vybírá pouze na vnějších hranicích EU, a to při obchodu se třetí zemí.

3.3 Druhy cla a jeho funkce

3.3.1 Druhy cla

„Na cla je možné nahlížet z několika hledisek a podle těchto hledisek lze cla členit na jednotlivé druhy (uvedeny jsou pouze druhy, které předpisy EU uvádějí a v jsou EU realizovány nebo mohou být realizovány)“ (Matoušek, 2007). Avšak na světě existují i jiná cla, než je níže uvedeno, jež existovala i v historii. Například se jednalo o cla podle způsobu dopravy zboží nebo z množství dovezeného zboží. Toto clo bylo v historii vybírané pouze

v Litoměřicích na základě celního tarifu dle Karla IV. Dnešní rozdělení cel je blíže popsáno dle Kárníka (c2012) a Matouška a Sabelové (2007) následovně.

Podle druhu sazeb jsou dělena na cla valorická, specifická, kombinovaná a klouzavá. Cla valorická jsou cla, která jsou vypočítána jako procentuální podíl z hodnoty zboží. Výše cla specifického je určena z množství zboží, nikoliv z hodnoty cla. Výše cla kombinovaného je kombinací valorické sazby a sazby specifické. Výše cla klouzavého je vztažena k ceně zboží a celkovým cenovým pohybům na trhu v rámci EU.

Dále se mohou cla dělit podle směru pohybu zboží na cla dovozní, vývozní a tranzitní. Clo dovozní se vybírá pouze z dováženého zboží. Clo vývozní je uplatněno pouze na vyvezené zboží. Předchůdci cla tranzitního byla mýta, v minulosti bylo také vybíráno za zboží, které bylo převáženo přes celní území daného státu.

Podle účelu a realizované funkce se cla dále dělí na preferenční, kompenzační, prohibitivní a vyjednávací. U cla preferenčního se jedná o dovozy zboží z určitých zemí, jež jsou cenovými sazbami preferovány. Cla kompenzační (vyrovnávací) jsou cla, která se snaží zmírnit rozdíly mezi produkcí v EU. Cla prohibitivní jsou naopak cla, jejichž výše je záměrně stanovena velmi vysoko a tím zabraňují dovozu zboží z určitého státu. Cla vyjednávací (negociační) – jsou používána při jednání jako vyjednávací prostředek.

Podle způsobu stanovení se cla dělí na autonomní a smluvní. Cla autonomní jsou určována jednostranným rozhodnutím EU. Naopak cla smluvní jsou definována na základě mezinárodních smluv mezi státy EU.

V poslední řadě se cla dělí podle ochranného účinku na cla antidumpingová a dodatečná. Cla antidumpingová jsou cla, která odstraňují umělé snížení ceny dováženého zboží. Cla dodatečná jinak tzv. přírážka cla, jenž se připočítává ke clu samotnému dle daného celního sazebníku.

Dle vyjádření Diviše (2022) v Hospodářských novinách v této oblasti neustále dochází k vývoji a tím k přehodnocování celních sazeb. V současné době je na stole jeden z pilířů Greendeadu, který má snížit uhlíkovou stopu výrobních procesů. Jedná se o tzv. uhlíkovou daň, kdy na hranicích států by měla být též placena, kromě cla a daní, přírážka na zboží a suroviny, přicházejících na evropský trh. Výpočet této přírážky nebude z množství nebo hodnoty zboží, ale tento poplatek bude vypočítán podle náročnosti výroby daného zboží. Stručně řečeno, čím méně skleníkových plynů bude vypuštěno při výrobě daného zboží, tím menší bude požadované clo. V rámci EU, kde se clo nevybírá, již funguje podobný systém na bázi emisní povolenky.

3.3.2 Funkce cla

Jedním z hlavních funkcí cla je tzv. fiskální nebo akumulární funkce, tj. zajistit zdroj příjmu do státního rozpočtu. Další funkcí je například funkce cenotvorná. Clo se při dovozu zboží započítává do prodejní ceny, tím cenu daného zboží zvyšuje a chrání domácí výrobce se stejným zbožím. Tímto způsobem dochází k posilování konkurenceschopnosti domácích výrobců. V neposlední řadě je zde funkce ochrany vnitřního trhu, tato funkce je typická pro všechny státy uvnitř EU.

Státní celní politika především usiluje o vznik konkurenčního prostředí a samotnou podporu dovozu. Tento záměr má kladný dopad na tuzemské výrobce, kteří se naučí konkurovat zahraničnímu prostředí. Celní politika dále usiluje například o dočasné poskytnutí ochrany tuzemským odvětvím a oborům. Pokud dochází k ničení životního prostředí, či ničení historického a kulturního bohatství může též přistoupit k zamezení vývozu zboží.

Jedním z diskutabilních regulací cla jsou tzv. celní kvóty a stropy. Jak je ve své knize popsal Kárník (c2012), jedná se o regulační, ale také motivační nástroje obchodní politiky. Zakládají se na zvýhodnění dovozu určitého zboží před jiným, jak co do země původu, tak i druhu dováženého zboží. V rámci EU existuje databáze tzv. QUOTA, kde je možné vyhledat dle pořadového čísla kvóty a země původu zboží. Celní kvótou se rozumí předem dané množství zboží, na které je uplatňována nižší celní sazba, než je skutečná sazba cla, která se na toto zboží používá. Množství zboží je například uváděno v měrných jednotkách, jako jsou tuny či hektolitry (Kárník, c2012). Evropská komise (2022) naopak uvádí, že v některých oborech je kvóta přidělována pomocí licencí určitým subjektům či firmám.

3.4 Celní dluh a osvobození

Podle Švihnose (2013) lze chápat celní dluh jako povinnost dovozce zaplatit clo, DPH a spotřební daň při dovozu zboží. Základem pro výpočet celního dluhu je celní hodnota dovezeného zboží a částka za náklady vynaložené v souvislosti s dovozem, například pojištění zboží, doprava a další.

Dovážené zboží mimo Evropské společenství však může být od cla osvobozeno, poté se jedná o osvobození od cla. Jedná se o postup, kdy se u určitého zboží nevybere celní poplatek, ačkoliv by měl být za normálního stavu vybrán. Od dovozního cla a DPH jsou především osvobozeny ty zásilky, které jsou tvořeny zbožím nepatrné hodnoty, nebo jsou

odesílány soukromou osobou mimo Evropské společenství jiné soukromé osobě. Zde však podle Celní správy ČR (2021) nesmí hodnota zboží překročit 45 EUR, do této hodnoty zboží nedochází ani k vyměření DPH. Obecně však pro dovoz zboží platí tři pravidla. První variantou je, kdy hodnota zboží nepřesáhne částku 22 EUR, toto zboží je osvobozeno od cla, ale zároveň je osvobozeno od DPH (od 1. 10. 2021 však došlo k novelizaci zákona o DPH, od této doby je u zásilek do 22 EUR povinnost vyčíslit hodnotu DPH). Druhá varianta je při hodnotě zboží od 22 do 150 EUR, toto zboží je také osvobozeno od cla, ale už dochází k vyměření DPH. Poslední variantou je, kdy má zboží hodnotu nad 150 EUR u tohoto zboží pak dochází vyměření cla i DPH automaticky.

3.5 Daně při obchodování mimo Evropskou Unii

Státní rozpočet ČR je naplňován daňovými platbami, kdy jedna z těchto plateb se uplatňuje i při vývozu a dovozu zboží. Tedy mimo clo, jež bylo popsáno výše, je zde další povinnost ze strany obchodních společností sídlících v tuzemsku, které obchodují s jinými státy, a to povinnost odvést daň. V této oblasti se jedná o spotřební daň nebo daň z přidané hodnoty.

3.5.1 Spotřební daň

Spotřební daň je uplatňována pouze u vybraných výrobků. „Vybranými výrobky se rozumí produkty podléhající spotřební dani, kterými dle §1 zákona o spotřebních daních č. 353/2003 Sb., jsou minerální oleje, líh, pivo, víno a meziprodukty, tabákové výrobky. Vybrané výrobky jsou určeny a upřesněny kombinovanou nomenklaturou EU, popisem a technickými parametry uvedenými v zákoně o spotřebních daních“ (Matoušek, 2007). V této oblasti je důležité, že každý, kdo toto zboží skladuje, převáží ve větším množství, je povinen prokázat, že byly splněny daňové povinnosti. Výraz větší množství je blíže specifikován v zákonech.

Celním orgánům při správě spotřebních daních byly zákonem přiděleny specifické pravomoci. Jako například možnost vstupovat do provozních budov, míst, kde jsou výrobky podléhající spotřební dani vyráběny, přechovávány a skladovány, včetně vstupu do bytů a domů, které jsou užívány k podnikání. Dále také možnost zastavovat dopravní prostředky a provádět jejich kontrolu, včetně kontroly zboží, které převážejí. Případně odebírat potřebné vzorky a další.

3.5.2 Daň z přidané hodnoty

„Dovozem zboží se ve smyslu § 20 zákona č. 235/2004 Sb. o DPH, rozumí vstup zboží z třetí země na území Evropského společenství, přičemž za dovoz se považuje i vrácení zboží, které po předchozím umístění ve svobodném celním skladu nebo ve svobodném celním pásmu nacházejícím se v tuzemsku, bylo vráceno zpět do tuzemska“ (Matoušek, 2007). Daňová povinnost vzniká dnem, kdy vzniká povinnost uhradit clo a též dnem, kdy bylo rozhodnuto o vrácení zboží do tuzemska.

„Při dovozu zboží je osobou povinnou přiznat a zaplatit daň osoba, jíž je při dovozu toto zboží propuštěno do celního režimu a u kterého vznikla daňová povinnost“ (Benda, 2010). Vznik povinnosti přiznat daň počíná dnem vystavení daňového dokladu ke zboží.

Pro výpočet daňové povinnosti je jako základ daně u zboží tzv. úplata, jenž obdrží dodavatel od odběratele nebo třetí osoby. Tuto úplatu lze dále rozdělit na součet celní hodnoty dovezeného zboží, další poplatky, spotřební daň a pokud se jedná o zboží jí podléhající, vyměřené clo, případné vedlejší výdaje, pokud již nejsou zahrnuty.

Daň z přidané hodnoty se vyměřuje podle § 37, odst.1, č. 235/2004 SB., zákona o DPH. Tato hodnota se vyměřuje směrem nahoru jako součin hodnoty za zdanitelné plnění bez daně a koeficientu. Koeficient se vypočítá jako podíl výše sazby daně a hodnoty sto. V případě, kdy dochází k nákupu zboží v zahraniční měně, je nutné provést přepočtení na české koruny dle devizového kurzu České národní banky k danému dni.

Pokud zpětně u propuštěného zboží celní úřad zjistí, že plátce DPH v daňovém přiznání uvedl nižší částku, než byla skutečná, má celní úřad pravomoc doměřit i DPH.

3.6 Státní rozpočet

„Státní rozpočet představuje plán finančního hospodaření státu na daný rozpočtový rok, kterým se zajišťuje plnění ekonomických, sociálních a politických funkcí státu“ (MF ČR, 2022, online). Jedná se především o centralizovaný peněžní fond. Příjmům státního rozpočtu bude více věnována kapitola 4.2.

3.7 Vývoj dovozu zboží

Dokud nebyla ČR součástí Evropského společenství, byla statistika zahraničního obchodu získávána z informací uvedených na Jednotných celních dokladech (JCD). Po vstupu do EU byl systém sběru dat rozdělen na dvě části: Intrastat a Extrastat.

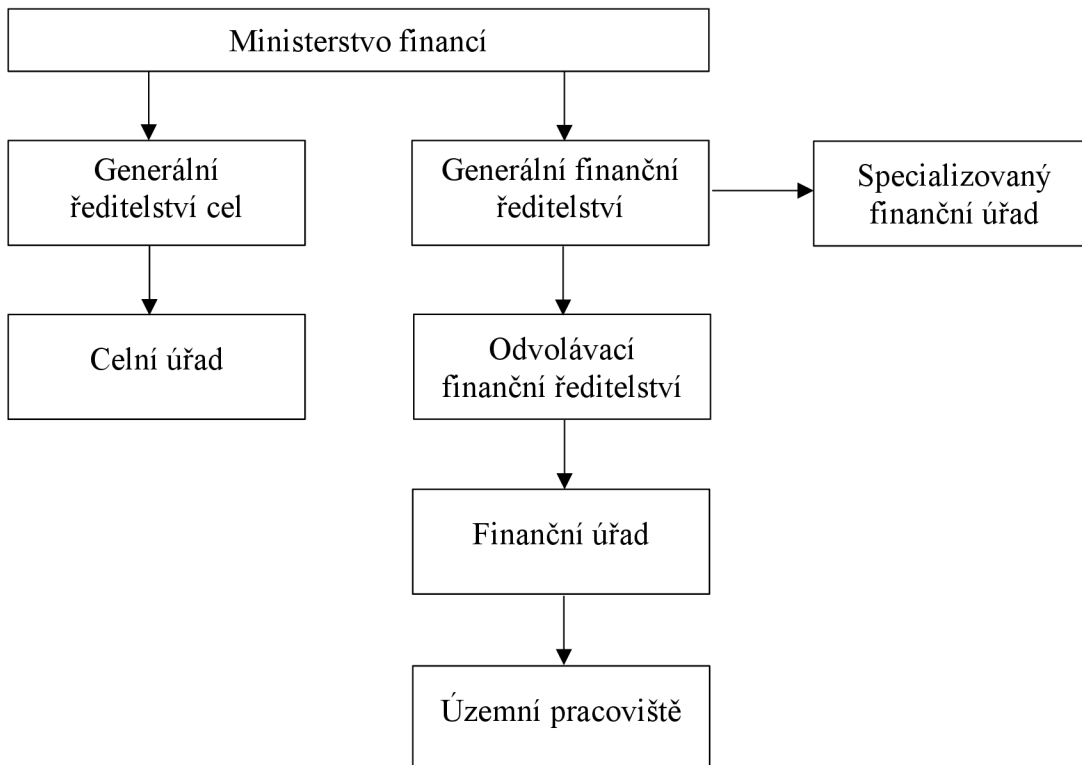
„System statistiky vnitrounijního obchodu, nazvaný Intrastat, sleduje pohyb zboží Unie mezi členskými státy Evropské unie. Za zboží Unie se v souladu s ustanovením čl. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 (Celní kodex) považuje zboží úplně získané nebo vyrobené na území Unie, zboží propuštěné do volného oběhu ze zemí a území, které nejsou součástí celního území, a zboží vyrobené z takového zboží. Za určitých podmínek se do Intrastatu vykazuje i pohyb mezi členskými státy toho zboží, které se nachází v celním režimu aktivního zušlechťovacího styku. Jde však o zcela ojedinělé případy. Do statistického systému Intrastatu se zahrnují údaje o zboží bez ohledu na jeho původ i zemi obchodní“ (ČSÚ, 2022, online).

„System statistiky pohybu zboží přes hranice se zeměmi, které nejsou členskými státy Evropské unie, se nazývá Extrastat a je založen na získávání údajů z celních prohlášení (Jednotných správních dokladů). Nezahrnují se do něj údaje o zboží umístěném do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu, propuštěném do celního režimu uskladňování v celním skladu a celního režimu dočasného použití a také o zpět vyváženém zboží bezprostředně po některém z těchto celně schválených určení. Dále nejsou v Extrastatu vykazovány údaje o zboží propuštěném do celního režimu tranzitu“ (ČSÚ, 2022, online).

3.8 Subjekty aktivní při dovozu zboží

V ČR se na výběru daní při dovozu zboží podílí dvě státní instituce. První institucí jsou finanční úřady spadající pod Ministerstvo financí ČR, ty jsou správci daní při výběru DPH. Druhou institucí jsou celní úřady jakožto správce cla a spotřební daně spadající též pod Ministerstvo financí ČR. „Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady“ (MF ČR, 2022, online). Výjimkou jsou případy, kdy správcem daně jsou Celní úřady ČR, to nastává pouze v případě, jestliže je zboží propuštěno osobě, která není plátcem DPH, a v případě tzv. nezákonného dovozu zboží při porušení podmínek dočasného uskladnění zboží, nebo porušení podmínek pro celní režim, do kterého bylo dováženo zboží propuštěno. Tímto vzniká dvojkoľejnost v dané oblasti, kdy je nutná spolupráce mezi dvěma státními úřady. Více viz schéma daňové správy (Obrázek 1).

Obrázek 1 - Schéma daňové správy v ČR

Zdroj: Kuneš (2021)

3.8.1 Celní úřad

Konkrétní činnost celního úřadu je dána zákona č. 17/2012 Sb., zákon o Celní správě ČR, kde v § 8 je vymezena věcná působnost. K činnosti celní správy se vyjádřil v článku v kriminalistickém sborníku č. 4 z roku 2021 i ředitel Pouliček, který uvedl: „Co se obecně týká profesního zaměření od počátku existence služby, jsou požadavky téměř stejné. Zabýváme se hlavně tím, co souvisí se zbožím, co musel umět a znát celník v 80. a 90. letech minulého století, musí umět i v kontextu dnešní doby“ (Hrazdír, 2021). Lze konstatovat, že vyměření hodnoty zboží a cla se provádí stále stejně.

Mezi úkony celního úřadu je možné zařadit celní dohled, celní kontrolu a celní řízení. Celní dohled je definován jako obecná činnost orgánu celní správy, zajišťuje dodržování daných celních předpisů či dodržování dalších právních předpisů, které se vztahují na dovoz či vývoz zboží. Celní kontrola je naopak provádění zvláštních úkonů skrze orgány celní správy. Jejím cílem je zajištění řádného dodržování celních předpisů pro vstup a výstup zboží, tranzit, přepravu a další. V rámci celního řízení může docházet hned k několika

druhům. Například celní řízení, které je zvláštním druhem správního řízení, je upravováno celními předpisy evropského společenství, jako je kodex, ale dále ho také upravují české předpisy, jako zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon. Účelem celního řízení je rozhodnout, zda je možné dané zboží propustit do daného režimu a pokud ano, za jakých podmínek (Kárník, c2012). Dalším druhem je správní řízení, to se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správního řádu. Tento režim zajišťuje především vydání nebo odnětí povolení, vydání o osvědčení původu zboží, povolení k provozu celního skladu či zajištění zboží. V neposlední řadě zde lze najít přestupkové řízení, které je definováno zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Další problematika mimo výše uvedené (především tedy daňové řízení) se řídí dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.

V ČR je celkem evidováno patnáct celních úřadů, v kterých pracuje přibližně 1,5 tisíce celníků, kteří mají za úkol na základě obdržených dokladů od dovozce dané zboží řádně proclít. V rámci složky celního úřadu jsou i celní vyšetřovatelé tzv. sekce prověřování, kdy stát přidělil pravomoc zjišťovat trestné činy na tomto úseku celním vyšetřovatelům nikoliv Policii ČR, tedy složce, která je součástí procesu proclení zboží. V případě zjištění, že se jedná o trestný čin, za který je odpovědná konkrétní osoba, kterou by bylo možno trestně stíhat nemají již pravomoc pokračovat ve vyšetřování a věc musejí předat Policii ČR, která provádí u těchto trestných činů vyšetřování. Jedná se o jedinou mezirezortní výjimku (mimo prověřování a stíhání policistů a zaměstnanců police), kdy prověřování trestných činů není svěřeno Policii ČR.

3.9 Obecné celní a daňové povinnosti dovozce zboží do České republiky v rámci Evropské unie

Při dovozu či vývozu zboží v rámci celní unie dochází k placení DPH. „Od 1. 7. 2021 zavedla novela Směrnice EU upravující DPH nová pravidla pro obchodování se zbožím“ (Bartůšková, 2021, online). Touto novelou se ruší tzv. zasílání zboží v rámci EU a je nahrazeno prodejem zboží na dálku. Zasílání zboží v rámci EU bylo postaveno na principu, že každý členský stát si může stanovit, od jaké výše hodnoty zboží bude dovozce povinen platit DPH. Prodejem zboží na dálku se myslí situace, kdy osoba povinná k dani odešle zboží do jiného členského státu EU osobě, jenž není plátcem DPH. Jedná se především o nákup zboží skrze e-shopy a následný odvod DPH. Od 1. 7. 2021 je pro všechny členské státy dán limit hodnoty prodávaného zboží 10 000 EUR. Pokud hodnota prodávaného zboží mimo ČR

v daném roce přesáhne tento limit, je prodejce povinen zaplatit DPH v daném státě EU. To lze učinit dvěma způsoby. První možností je se v daném státě registrovat jako plátce DPH. Druhou možností je využít režimu One Stop Shop (Bartůšková, 2021, online).

3.9.1 One Stop Shop (OSS)

Jedná se o zvláštní režim jednoho správního místa. „OSS slouží pouze k odvodu DPH v ČR u vybraných plnění, která jsou poskytována přeshraničně koncovým spotřebitelům (B2C) do jiných států EU, a u kterých vzniká dodavateli povinnost odvodu DPH v členském státě spotřebitele (členský stát spotřeby). Dodavatel (uživatel OSS) se registruje do režimu OSS a odvádí DPH **pouze v jednom členském státě EU** (tedy v ČR), **ačkoliv se jedná o přeshraniční plnění v EU**“ (FÚ ČR, 2022, online).

Tento systém využívá tři speciální režimy. Režim EU je určen pro osoby se sídlem v EU nebo pro osoby s provozovnou v ČR, ale sídlem mimo EU. Dále je určen také pro osoby se sídlem nebo provozovnou mimo EU, pokud je přeprava a odeslání zboží zahájena v tuzemsku. Dovozní režim je určen pro osoby se sídlem v EU, nebo osoby s provozovnou v ČR, ale sídlem mimo EU, dále také pro osoby se sídlem nebo provozovnou mimo EU, jenž jsou zastoupené zprostředkovatelem. A režim mimo EU je určen pro osoby se sídlem nebo provozovnou mimo EU.

3.10 Obecné celní a daňové povinnosti dovozce zboží do České republiky mimo Evropskou unii

Jak uvádí Švihnos (2013), celnímu řízení se nelze vyhnout. Tímto řízením projde každá zásilka bez ohledu na její velikost. V této kapitole bude popsána problematika při dovozu zboží mimo EU, přesněji dovoz zboží z třetí země. Jedná se o státy, které nejsou členy EU a které dodržují určitou mezinárodní smlouvu, avšak nejsou účastníky dané smlouvy. Mezi tyto státy nepatří Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko (Ministerstvo vnitra ČR, 2022, online).

Každý dovozce je při dovozu zboží mimo EU povinen vyplnit tzv. celní prohlášení. Kárník (c2012) jej definuje jako úkon, pomocí kterého musí osoba projevit vůli, aby mohlo být zboží propuštěno do určitého režimu. Toto prohlášení musí být však doplněno o potřebné doklady viz kapitola níže.

3.10.1 Potřebné doklady k proclení zboží

Dovozce musí při proclívání doložit veškeré potřebné doklady a dokumenty. Tyto dokumenty jsou zejména faktury, doklady o platbách za zboží, plátcovství DPH, údaje o identifikaci příjemce a číslo EORI, které je blíže popsáno v kapitole 3. 9. 2. V neposlední řadě je potřeba uvést i takové dokumenty, které prokazují splnění zákonem stanovených povinností. Zákonnými povinnostmi se myslí zákony o odpadech a obalech atd.

Během dovozu se dovozce setká především se dvěma fakturami, a to zálohovou (proforma) a obchodní (commercial) fakturou (Švihnos, 2013). Proforma je vystavena jako pokyn dodavateli k platbě daného zboží. Commercial faktura poté putuje se zbožím a musí obsahovat přesné údaje jako číslo faktury, údaje o odesílateli (název společnosti, jméno vlastníka, úplnou adresu sídla), údaje o adresátovi, IČO (identifikační číslo osoby), název společnosti, jméno a příjmení osoby, popis zboží (jeho název, sériové číslo...), způsob a cenu dopravy, případně číslo nákladního listu a informaci o zemi původu zboží, někdy také doklad o původu zboží (certificate of origin) je důležitým faktorem pro výpočet celní sazby. Faktura by měla být vystavena v pěti podepsaných kusech, jeden kus je poté uložen přímo v zásilce pro případné fyzické kontroly zboží.

3.10.2 Číselný identifikátor

Nařízením Evropské komise byla stanovena od 1. 7. 2009 povinnost registrace veškerých hospodářských subjektů do rejstříku hospodářských subjektů tzv. rejstřík EORI, ale pouze v případě obchodu s třetí zemí. V ČR je pověřeným orgánem pro přidělení číselného identifikátoru Celní správa ČR. Dle Švihnose (2013) je číslo EORI (Economic Operators Registration and Identification Number) pro právnické osoby či osoby fyzické specifickým identifikátorem, a to především ve vztahu mezinárodního obchodu v rámci celního řízení, jenž pokrývá celní legislativa.

3.10.3 Import One-Stop Shop (IOSS)

Jedná se o nový model při placení DPH při dovozu zboží do EU platný od 1. 10. 2021 (Celní správa ČR, 2022, online). Tento model je však platný pouze pro zásilky do 150 EUR a uplatňuje se především na nákup zboží z e-shopů.

Nakupující je povinen zaplatit DPH již při nákupu na e-shopu. E-shop následně předává toto DPH svému zástupci, jenž je registrován k DPH v rámci EU, a ten tuto daň odvede. Jelikož kupující již DPH při nákupu zaplatil, je mu přiděleno od e-shopu tzv. IOSS

číslo (Import One-Stop Shop). Toto číslo poté kupující uvádí do celního prohlášení, aby bylo zřejmé, že již DPH zaplatil a není tedy povinen jej znovu platit.

3.10.4 Sazební zařazení

Dle Kárníka (c2012) celní sazebník udává seznam zboží, na které se uplatňuje clo. Sazební zařazení je proces, během kterého se zjišťuje výše cla. Nalezneme několik způsobů, jedním způsobem je vyhledání v prováděcím nařízení Komise EU č. 927/2012. Jedná se o velmi obsáhlé nařízení, zboží je zde zařazeno do několika tříd, každá třída obsahuje jednotlivá zboží s předem určenou výší cla.

Druhým způsobem zjištění výše cla je vyhledání v aplikaci TARIC CZ (systém integrovaného tarifu EU), jedná se o rozšířenou aplikaci TARIC (Integrovaný tarif Společenství), kterou spravuje Evropská komise. Tato aplikace je určena k rychlému přehledu celních sazeb včetně sazeb DPH a spotřební daně.

Dalším způsobem dle Švihnose (2013) je podání elektronické žádosti v aplikaci EENVS (Elektronická evidence nezávazných vyjádření a stanovisek) na Celní správu ČR. Jedná se o elektronický formulář pro vyplnění žádosti o stanovisko k sazebnímu zařazení.

Pokud však dovozce nechce vyplňovat formuláře, může si výši cla vyhledat v evropském systému závazných informací o sazebních zařazení zboží tzv. EZISZ. Jedná se o veřejnou databázi Evropské komise, kterou lze najít na stránkách Celní správy ČR, zde je však tento sazebník pojmenován pouze jako tzv. ZISZ (Závazná informace o sazebním zařazení zboží).

3.10.5 Způsoby dovozu zboží

Při dovozu zboží z třetích zemí si odběratel může zvolit mnoho způsobů dopravy, dle Švihnose (2013) mezi nejčastější patří: zaslání zásilky poštou či expresní poštou (EMS – Express Mail Services). Tímto způsobem zásilka dorazí na Celní poštu Praha Ruzyně, jenž je jedinou proclivací poštou v ČR pro zásilky mimo EU. Pošta pomocí rentgenu roztřídí zásilky na osvobozené od cla a DPH, na zásilky pro vyměření celního dluhu a na zásilky umístěné do dočasného skladu České pošty. Pokud dojde k nejasnostem, má Česká pošta právo požádat celní úřad o otevření dané zásilky. Nutné je však zdůraznit, že celní pracovník pouze přihlíží a nikterak nezasahuje. Uložení do dočasného skladu nastává ve chvíli, kdy u zásilky není přiložen potřebný doklad (faktura, výpis o platbě atd.). Vypočítaný celní dluh na základě celního řízení je poté požadován po adresátovi při doručování zásilky.

Další možností dopravy zboží jsou kurýrní služby. Mezi nejčastější patří DHL, FedEx, jedná se o expresní letecké dopravy zásilek. Tato doprava je velmi spolehlivá, rychlá, ale také finančně náročnější.

Poslední možností dopravy je námořní doprava, která je určena především pro větší objemy zboží. Pokud si dovozce zboží proclívá sám, je veškerá problematika v jeho kompetenci. Pokud však dovozce přenechá kompetence spediční společnosti, je potřeba celnímu deklarantovi doložit všechny potřebné dokumenty, včetně výpisu z živnostenského rejstříku, čísla EORI, osvědčení o likvidaci obalů atd.

3.10.6 Jednotný správní doklad (JSD)

Jedná se o celní prohlášení v listinné podobě, tj. doklad o propuštění zboží do celního režimu. Tento doklad nahradil dřívější jednotný celní doklad (JCD). Doklad se předkládá celnímu orgánu při odbavení zásilek pro vyměření cla, daní a poplatků. JSD za dovozce zpravidla vyhotoví celní deklarant společnosti. Pro dovozce se jedná o nejrychlejší a nejsnadnější způsob správného vyplnění (Kárník, c2012). Vzor dokladu je k nalezení v příloze č. 1.

3.11 Postup při obchodování s třetí zemí

Podnikatelské subjekty, kterých je v České republice evidováno 2 014 474 (MPO ČR, 2022, online), musejí při obchodování s třetí zemí splňovat patřičné náležitosti, jak již bylo popsáno v kapitole 3. 9. Firma/subjekt musí splňovat řádné náležitosti obchodního subjektu. Tedy být obchodním subjektem v České republice, být evidován v obchodním rejstříku či živnostenském rejstříku s přidělenými identifikačními čísly jako je IČO a DIČ (daňové identifikační číslo). A jak již bylo zmíněno výše, musí mít také přidělené číslo EORI. Bez těchto předepsaných formalit je jakékoliv obchodování, které se dá považovat za podnikatelskou činnost, nelegální a tudíž trestné. „Podnikáním se rozumí soustavná činnost (ne tedy příležitostná činnost), která je prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“ (Salát, 2010, online). Také se může jednat o neoprávněné podnikání, tedy o nevedení účetnictví a následného neodvedení daní a cla.

Jestliže podnikatelský subjekt splňuje předepsané zákony a kritéria pro obchodování s třetí zemí, je důležité si vymezit s čím, jak a kde chce obchodování provádět. Podnikatel, který chce v této oblasti podnikat, si musí být vědom regulace obchodu. „Právní předpisy

stanoví, aby dovozce uváděl na trh Společenství pouze výrobky, které jsou v souladu s právními předpisy“ (Švihnos, 2013). Z tohoto důvodu se provádí tzv. posouzení shody viz příloha č.2 - Prohlášení o shodě výrobků. Výrobek musí být bezpečný, jak uvádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecné bezpečnosti výrobků a nařízení Rady č. 339/93 EHS o kontrolách shody a pravidly bezpečnosti výrobků v případě výrobků dovážených z třetí země. Z důvodu bezproblémového prodeje zboží a s tím související bezpečnosti zboží musí dovozce vědět, že jsou také různé kategorie zboží. Jak uvádí Beneš (2004), jedná se například o zboží masové spotřeby, dlouhodobé spotřeby, investiční výrobky, výrobky doplňkového charakteru, polotovary, komponenty, technické uzly a suroviny. K rozpoznání výrobků v dovozních dokladech a formulářích se uvádí desetimístný kód SITC (Standart International Trade Clasification), které musí dovozci znát, za účelem analýzy zboží, který nepomáhá celním orgánům dekodovat, co je předmětem dovozu, jelikož dovezené zboží je většinou v uzavřených kontejnerech a fyzicky není ani v možnostech celní správy vše kontrolovat.

Najít správného výrobce je důležitý krok, jelikož je potřeba, aby zboží bylo vyrobeno v patřičné kvalitě, designu a jak již bylo uvedeno výše za cenu, která dokáže v ČR generovat příslušný zisk. Jde tedy o nesmírně důležitý krok. „Vyhledání dodavatele je vlastně mezi získáním nápadu na výrobek a ověřením dodavatele nejdůležitějším procesem celé oblasti dovozu“ (Švihnos, 2013). Dodavatele lze vyhledat vlastní činností, osobní iniciativou, což však přináší velké časové vypětí a rizika. Lze také využít již zaběhnutých společností, například Globalsource.com, který od roku 1970 vede veřejné tržnice dodavatelů, obchodních partnerů a má své pobočky v Číně.

Jestliže existuje dodavatel, odběratel a zboží, následuje uzavírání obchodních smluv na nákup/výrobu tohoto zboží. Na první pohled je patrné, že se jedná o mezinárodní vztah, jelikož subjekty podnikají v různých zemích, kde platí různá zákonná pravidla. Jak uvádí Beneš (2004) „Vnitrostátní právní předpisy prakticky všech států umožňují účastníkům mezinárodního obchodního styku u závazkových smluv provést výběr práva, tzv. volbu práva. Volbou práva se rozumí shodný projev vůle účastníků určitého právního vztahu, že jejich vztah se bude řídit určitým právním řádem.“ Vzhledem k velkému množství problémů v oblasti mezinárodní koupě zboží bylo významným úspěchem v tomto směru v roce 1980 přijetí Úmluvy Organizace spojených národů o smlouvách a mezinárodní koupi zboží, které tvoří právní rámec nakupování zboží. Předmětem smlouvy o koupi je samozřejmě předmětné

zboží, kdy ve smlouvě musí být uvedena přesná specifikace tohoto zboží, a to buď jednotlivě nebo podle daného množství či druhu tohoto zboží (Machková, 2014).

V rámci celé obchodní transakce, která je složitější než obchodování v ČR nebo v EU, je třeba vyplnit, dodat a předložit dokumenty, které blíže uvádí Machková (2014), a které se dle těchto autorů dají rozdělit na dokumenty obchodní, pro celní účely, přepravní a skladovací, platební a úvěrové, pojišťovací a další.

Dalším konkrétním krokem pro realizaci dovozu je zajištění dopravy. Dopravu zboží realizují dva subjekty a to zasílatel (speditér) a dopravce. Zasílatel má za úkol dopravu smluvně obstarat, ale může realizovat i balíček logistických služeb, včetně celního odbavení atd. Z důvodu bezchybného zajištění přepravy vznikla v roce 1926 ve Vídni organizace FIATA (Fédération Internationale des Associations de Transitaires et Assimilés), kde je sdruženo čtyřicet tisíc speditérů ze sto padesáti zemí (FIATA, 2022, online). V ČR jsou speditéři sdruženi ve Svazu spedice a logistiky, jenž je členem FIATA. Dopravce zajistí dopravu zboží vlastními dopravními prostředky a uzavírá se s ním smlouva o přepravě věci za úplatu. Uzavření smlouvy o přepravě a převzetí zboží je potvrzeno v tzv. nákladním listu, kde je uvedena doba, místo, naložení a vyložení, označení odesílatele, přepravce, příjemce, váha a objem zboží. U některých doprav je potřeba vyplnit i tzv. náložní list. Jedná se o listinu, v rámci které je dopravce povinen vydat zboží osobě, která list předloží a je v listu uvedena. Představuje prakticky vlastnické právo ke zboží a je obchodovatelným cenným papírem (Podnikatel.CZ, 2023, online).

Nejdůležitějším krokem u prodeje zboží na území ČR, respektive EU, je celní řízení, které je upraveno v celním zákoně. Většina dováženého zboží v rámci celního řízení je určena k dalšímu prodeji. Existují i výjimky, kdy je zboží dovezeno na celní záznam (režim dočasněho použití), to znamená, že zboží bude následně odvezeno zpět v nezměněné podobě a je dovezeno pouze za účelem výstav, zušlechťování atd (Celní správa ČR, 2022, online). Při dovozu je možné zboží umístit do tzv. celních skladů. „Celní sklady umožňují skladovat zboží pocházející ze třetí země bez nutnosti okamžité platby cla nebo DPH. Uskladněné zboží v celních skladech je neustále pod celním dohledem.“ (Idatabaze, 2022, online). Konkrétní celní sklad musí být schválen celními orgány a existuje několik typů jak ve veřejné, tak i soukromé sféře. Při běžném dovozu z třetí země po dopravě zboží na hranice EU je nutné zaplatit clo i DPH za přepravované zboží, poté následuje doprava, uložení ve skladech, objednání zboží a expedice zásilky. Použitím skladu se dovozce vyhne povinnosti placení cla a DPH na hranice EU. Pokud se tedy zboží nachází ve skladu, je již možné s tímto

zbožím papírově obchodovat. Po uzavření obchodu teprve dochází k zaplacení cla a DPH, ale pouze za to zboží, které směřuje do EU. Následně dochází k expedici zásilky ze skladu. Vzhledem k této skutečnosti je pro dovozce výhodnější využít celních skladů, jelikož urychlují a usnadňují obchodování se zbožím (Škapa, 2016, online).

V rámci celního řízení se můžeme také setkat s tzv. celním deklarantem. Celní deklarant má za úkol vystavovat celní doklady, ověřovat deklarované zásilky a kontrolovat dodržování celních předpisů. „Ze zákona jím může být pouze právnická osoba se sídlem nebo fyzická osoba s bydlištěm v Evropské unii.“ (Machková, 2014). Je nutné uvést, že tyto osoby nemají zodpovědnost za pravdivost informací vyplněných dovozcem, ale zodpovídají pouze za samotný proces. Celní řízení lze zahájit pouze na základě prohlášení deklaranta, které se doručí celnímu úřadu. Forma podání není přesně určena, může tak být učiněno písemně, elektronicky nebo ústně (Svatoš, 2009). Jak je v obecné části uvedeno, v EU se pro celní řízení používá tzv. JSD doklad a k němu doložené doklady, které byly specifikovány výše.

V rámci celního řízení ověřuje příslušný celní orgán správnost údajů v předložených dokumentech. Může být však přistoupeno k namátkové fyzické kontrole zboží, která je celnímu úřadu k dispozici. Výše cla dané zásilky je vypočítána dle celního sazebníku, kdy tyto sazby mohou být všeobecné, smluvní, preferenční anebo jednostranné. Jako kuriozita jsou v tomto sazebníku sazby, které se mění v průběhu kalendářního roku. Dále je potřeba si uvědomit, že vedla cla se při dovozu platí DPH a spotřební daň, kdy obchodník je povinen tyto daně uvést a zaplatit v rámci daňového přiznání za dané období. Ke krácení daní při dovozu zboží dochází v případě, kdy subjekty zboží neuvedou v reálném množství, uvedenou jiný druh zboží nebo dané zboží nezaúčtují do svého účetnictví (Sádovský, 2022, online). DPH se odvádí za veškeré zboží v rámci obchodu v ČR, tudíž do evidence celkového DPH je zahrnuto i DPH v rámci dovozu. Tato položka se neeviduje samostatně a uvádí se v celkovém příjmu DPH v ČR. Stejný případ se promítá i u spotřební daně. K DPH je potřeba uvést v rámci konkrétního dovozu, že základem pro výpočet je celní hodnota zboží, kdy stanovení celní hodnoty je kolik bylo zaplacené nebo co má být zaplacené. Částka bývá většinou uvedena na faktuře (Kárník, c2012). Tento postup má však ve skutečnosti nevýhodu a tou je skutečnost, že zboží lze podhodnotit. „Celní orgány nemusí nezbytně určovat celní hodnotu dováženého zboží podle hodnoty transakce, pokud mají odůvodněné pochybnosti, zda uváděná hodnota odpovídá celkové částce zaplacené nebo splatné podle článku 29 celního kodexu. V případě pochybností pak mohou požádat

o doplňkové informace ohledně správnosti a úplnosti údajů uvedených v prohlášení i pravosti podkladů přiložených k těmto údajům a požadovat podklady potřebné pro určení celní hodnoty zboží“ (Nejvyšší správní soud, 2007, online). Pokud pochybnosti nejsou odstraněny může stanovit celní hodnotu jinými způsoby. Využívají se metody zboží stejného, podobného, metody odvozovací, metody vypočtené hodnoty (Machková, 2014). Tím byl částečně odstraněn jeden z velkých problémů v rámci cla a DPH, ale tato skutečnost závisí pouze na faktu, zda celní orgán nabude pochybnosti či nikoliv.

Po vyměření výše cla a daní je zboží propuštěno do tzv. celního režimu. Nejvíce používaný je tzv. volný oběh pro dovoz do tuzemska. Druhým nejčastěji používaným režimem je vývoz. Aby však mohlo být zboží propuštěno do celního režimu, musí být zaplacen celní dluh (Machková, 2014).

4 Vlastní práce

4.1 Analýza vývoje zahraničního obchodu

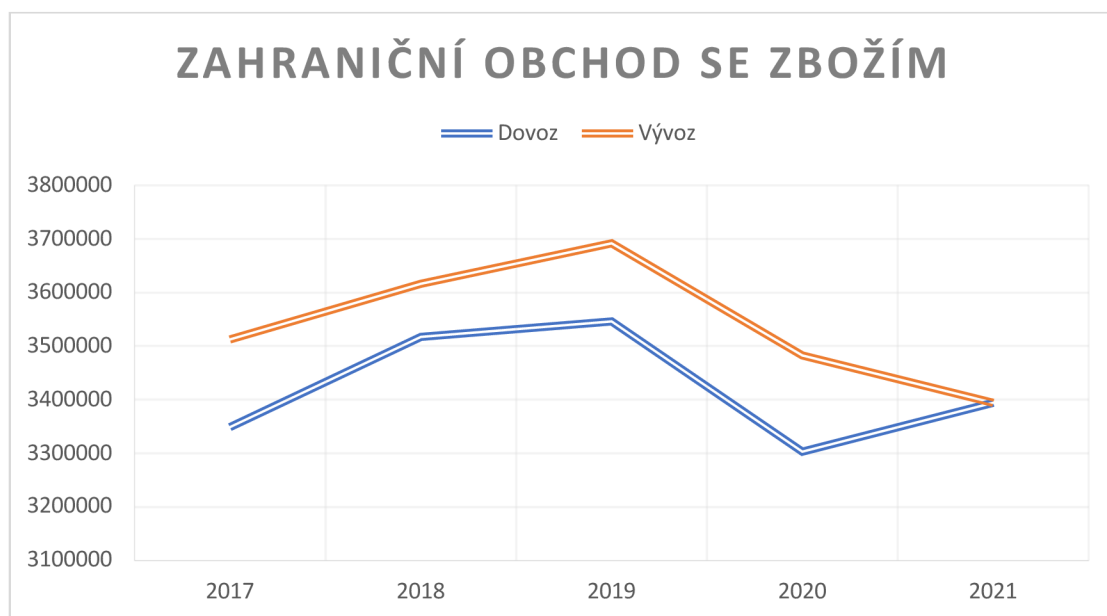
Sběr dat v rámci Společenství a mimo něj zajišťuje Celní správa ČR, zpracování těchto dat poté provádí Český statistický úřad (ČSÚ). Tyto povinně vyplňované údaje slouží k přehledu vývoje zahraničního obchodu, jehož přehled je uveden v tabulce č. 1 a grafu č. 1.

Tabulka 1 - Vývoj zahraničního obchodu se zbožím v období 2017-2021 vyjádřeno v mil. Kč

	2017	2018	2019	2020	2021
Dovoz	3 349 431	3 517 774	3 546 068	3 303 145	3 958 087
Vývoz	3 512 897	3 616 240	3 691 763	3 483 076	3 949 118
Saldo	163 466	98 466	145 695	179 931	-8 969

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2017–2021)

Graf 1- Vývoj zahraničního obchodu ČR se zbožím v období 2017-2021 vyjádřeno v mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2017–2021)

Graf č. 1 uvádí vývoj zahraničního obchodu ČR za posledních 5 let, kdy je patrné, že v letech 2017–2021 je ČR exportním státem. Největší rozdíl mezi exportem a importem je

v roce 2020, kdy došlo k poklesu dovozu, což může být ovlivněno začínající pandemií covid-19, jak také potvrzuje Ministerstvo průmyslu a obchodu (2020).

4.1.1 Pohyb – dovoz zboží přes hranice České republiky

Do ČR se dováží v posledních pěti letech (2017–2021) z 245 zemí, v tomto rozmezí bylo dovezeno zboží v hodnotě 20 918 395,2 mil. Kč, což představuje zboží v objemu 398 706 514,2 tun (ČSÚ, 2022, online). V tabulkách č. 2 a č. 3 je zpracován seznam pěti největších dovozců zboží do ČR, kdy byly vybrány v rámci kombinace hodnoty zboží a hmotnosti zboží. V první části bude zaměřeni na hodnotu dováženého zboží a v druhé části na hmotnost dováženého zboží.

Tabulka 2 - Dovozy zboží do ČR z pěti největších zemí bez ohledu na původ zboží vyjádřeno v hodnotě zboží v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022 (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)

Země	Hodnota zboží (mil. Kč)	Vyjádření v %
Německo	5 023 291,4	24,0
Čína	3 256 504,6	15,6
Polsko	1 636 701,0	7,8
Slovensko	950 113,1	4,5
Itálie	865 934,2	4,1

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2022)

Tabulka č. 2 ukazuje, jaký podíl zaujímají jednotlivé země v rámci dovozu zboží na náš trh. Dále je možné si všimnout, že pět největších dovozců zabírá cca 56,1 % hodnoty všeho dovezeného zboží do ČR z množiny 245 zemí, z kterých se zboží dováží. Z tabulky č.2 je též na první pohled zřejmé, jak důležité jsou státy EU pro náš zahraniční obchod, kdy z prvních pěti států jsou čtyři součástí EU. Německo jako náš soused je pro ČR nevýznamnějším dovozcem, z celkového dovozu do ČR zabírá cca 24,0 %. Největší dovozce ze zástupců třetí země je Čínská lidová republika (dále jen Čína) s dovozem cca 15,6 % z celkového dovozu do ČR. Ve výběru cla je to však jediná země z prvních pěti uvedených zemí, která podléhá celnímu procesu.

Tabulka 3 - Dovoz zboží do ČR z pěti největších zemí mimo EU v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022 (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)

Země	Hodnota zboží (mil. Kč)	Vyjádření v %
Čína	3 256 504,6	15,6
Ruská federace	590 873,5	2,8
Spojené státy	523 113,1	2,5
Korejská republika	487 406,7	2,3
Japonsko	370 790,1	1,8

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2022)

Z tabulky č. 3 vyplývá, že pět nejvýznamnějších zemí mimo EU dováží zboží v hodnotě cca 25,0 % celkového dovozu do ČR. Dovozní podíl z třetí země se v čase postupně mění. Například po epidemiích covid-19 došlo ke zjištění, že závislost na třetí zemi může být problémem. Státy EU se proto snaží převést výrobu na území EU z oblasti blízkého východu.

V tabulce č. 4 jsou uvedeny hmotnosti dovozeného zboží za posledních pět let, a to v souhrnu, kdy tato veličina je významná z hlediska dopravy, množství kontejnerů, lodí, kamionů, celních prohlášení atd. Na což je napojeno placení cla a poplatků deklarantům a dovozcům, popř. přepravním.

Tabulka 4 - Dovoz zboží do ČR podle hmotnosti dováženého zboží vybraných 10 největších dovozců v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022

Země	Váha zboží (t)
Německo	79 0227 07,2
Polsko	66 293 292,4
Ruská federace	57 464 243,7
Slovensko	39 641 507,0
Ukrajina	26 786 195,4
Rakousko	16 934 530,7
Itálie	10 783 927,8
Ázerbájdžán	9 503 934,1
Maďarsko	8 316 596,2
Čína	8 026 561,5

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2022)

Německo jako soused ČR je nevýznamnějším dovozcem, který zabírá z celkové hmotnosti dovozu do České republiky cca 19,8 %. Největším dovozcem z třetí země je Ruská federace s podílem 14,3 %. Jedná o roky 2017 až 2021, tedy před invazí Ruské federace na Ukrajinu, která započala v únoru 2022. Po tomto byl obchod s Ruskem omezen a je i nadále utlumován. Díky pandemii covid-19 se ukázalo, že ač Čína není nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR a EU, v určitých komponentech se stala nepostradatelnou (například výroba auto čipů, respirátorů atd.). Například v roce 2020, jak uvádí Menzelová (2021), se dle Eurostatu vydalo na obličejové masky a respirátory kolem 14 mld. eur a z této sumy odešlo více jak 90 % do Číny. V současné době se na základě těchto zkušeností státy v rámci EU rozhodly toto riziko závislosti snížit a snaží se převést výrobu do Evropy nebo poptávat zboží na jiných kontinentech.

Osmým největším dovozcem se v letech 2017-2021 stal Ázerbájdžán. Hmotnost tohoto zboží však tvoří podíl pouhých 0,5 %. Jedná o zboží větší hmotnosti, avšak bez přidané hodnoty (například nerostné suroviny). Ázerbájdžánská ropa tvoří od roku 2014 přes 30 % celkového dovozu ropy na český trh (MPO, 2020, online).

Z výše uvedené tabulky č. 3 patří Čína k největším dovozcům z třetí země s podílem přesahujícím 60 % hodnoty dováženého zboží zatíženého clem. Dále byl proto proveden

rozbor nejčastěji dováženého zboží z této země. U zboží byla porovnána jeho hodnota a hmotnost.

Tabulka 5 – 5 druhů nejčastěji dováženého zboží z Čínské lidové republiky v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022

Název zboží	Váha zboží (t)	Hodnota zboží (mil. Kč)
Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	425 924,7	1 096 010,6
Kancelářské stroje a zařízení k automat. zpracování dat	1 085 744,4	834 433,7
Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	801 594,6	399 341,5
Různé výrobky, j.n.	681 420,0	153 010,3
Oděvní výrobky a doplňky	245 924,3	108 800,4

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚ, online (2022)

Z tabulky č. 5 lze vyčíst, že uvedené druhy zboží představují cca 76 % všeho dováženého zboží z této země, co se týká hodnoty zboží, pouze 40 % hmotnosti zboží. Jedná se tedy o zboží zpracované s vysokou přidanou hodnotou, kdy si lze povšimnout, že nejvíce dováženého zboží, dle hodnoty tohoto zboží, jsou zařízení pro telekomunikaci.

4.2 Celní a daňové příjmy do státního rozpočtu ČR v posledních 5 letech

Příjmy ze cla i DPH jsou nejen součástí příjmů Evropského společenství, ale také jsou příjmem do státního rozpočtu dané země.

4.2.1 Celkový příjem státního rozpočtu v posledních pěti letech

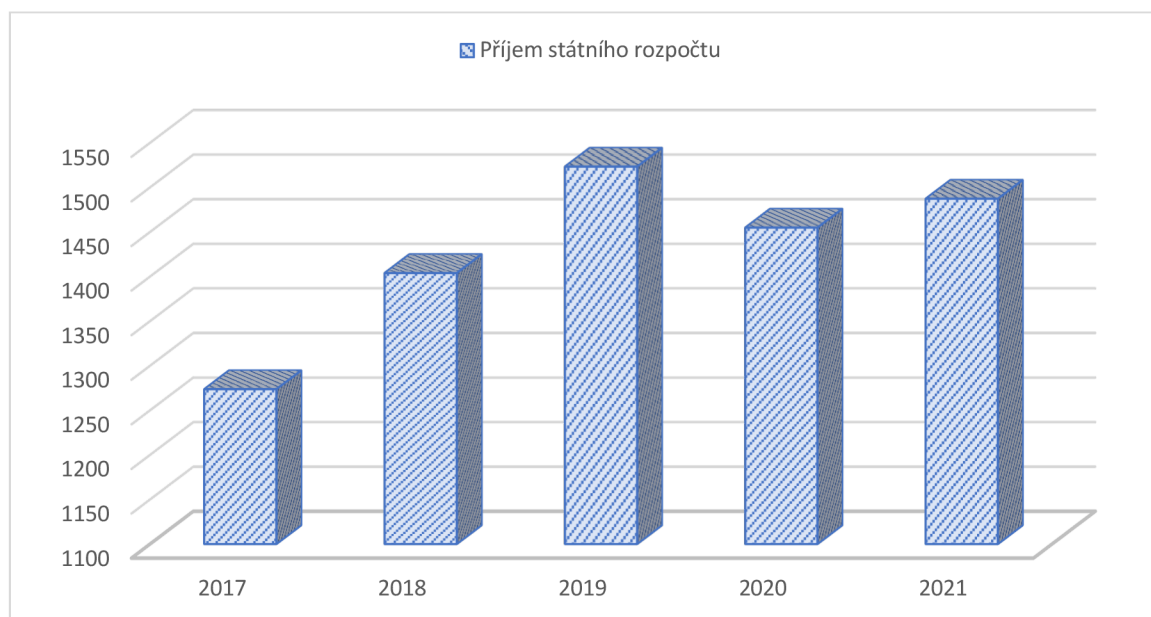
V poměru s ostatními příjmy státního rozpočtu je příjem z výběru daní a cla nepatrný, jelikož, jak již bylo zmíněno v kapitole 4.1., největšími dovozci do ČR jsou státy v rámci EU. Největším přínosem do státního rozpočtu bude tedy pravděpodobně druh a dostupnost zboží na českém trhu. Z toho dále vyplývající zisk z prodeje zboží v ČR, tedy daň z příjmu fyzických a právnických osob, kterou však nelze přímo specifikovat do statistik dovozu zboží.

Tabulka 6 - Podíl veškerých příjmů státního rozpočtu v letech 2017-2021 (hodnoty uvedeny v mld. Kč)

	2017	2018	2019	2020	2021
Celkový příjem státního rozpočtu	1 273,6	1 403,9	1 523,2	1 454,8	1 487,2
Daňové příjmy	689,3	727,1	764,0	718,2	699,4
Daňové příjmy v %	54,1	51,8	50,2	49,4	47,0
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení	466,3	513,3	551,7	540,5	595,5
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení v %	36,6	36,6	36,2	37,2	40,0
Ostatní příjmy	118,0	163,5	207,5	216,8	192,3
Ostatní příjmy v %	8,6	11,0	13,0	14,3	12,3
Ostatní příjmy z toho clo, včetně odvodu do EU	8,7	8,5	9,2	8,2	10,1
Ostatní příjmy z toho clo včetně odvodu do EU v %	4,0	0,6	0,6	0,6	0,7

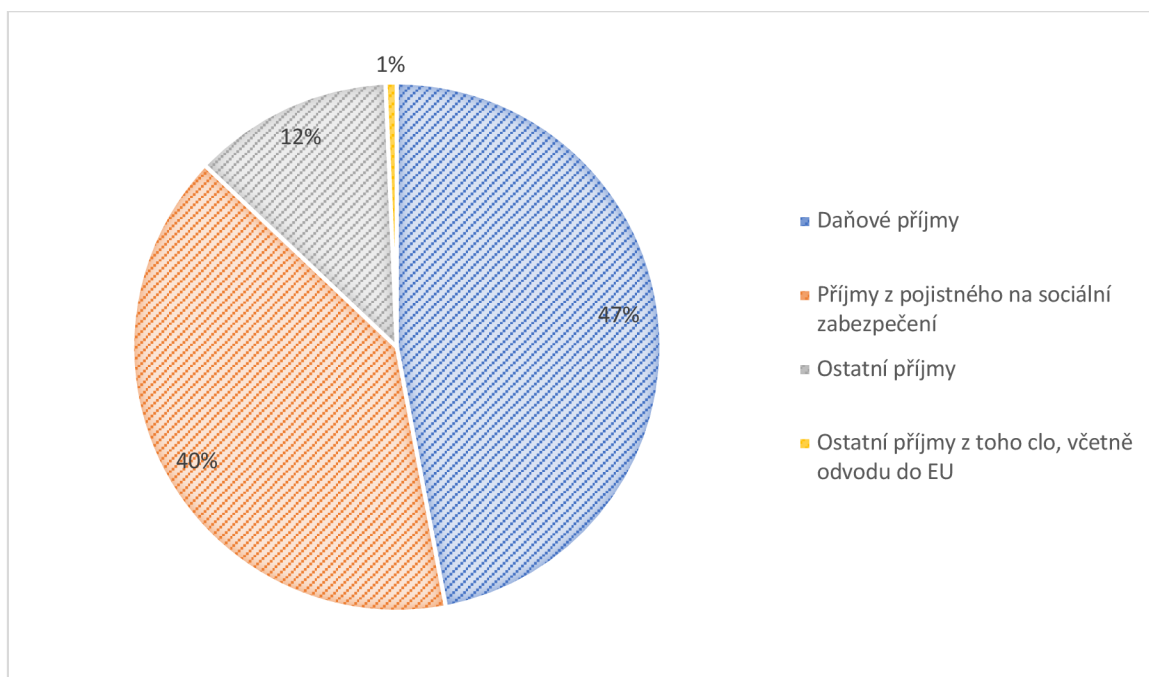
Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 2 - Vývoj celkového příjmu do státního rozpočtu (hodnoty uvedeny v mld. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017-2021)

Graf 3 - Příjmy státního rozpočtu v roce 2021 vyjádřen v %

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2021)

Z tabulky č. 6, grafu č. 2 a grafu č. 3 vyplývá, že příjem cla do státního rozpočtu tvoří cca 0,7 %, což v dlouhodobém horizontu pěti let každoročně odpovídá. Samotné clo však není na první pohled natolik významným příjmem do státního rozpočtu České republiky, ale je třeba neopomínat, že mimo uvedený přínos z uplatnění a prodeje na trhu v České republice v rámci výběru cla se část vybraného cla odvádí do rozpočtu EU.

Příjmy ze cla jsou nastaveny způsobem, že platný poměr je následující: 80 % vybraného cla jde do příjmů Evropské unie a zbylých 20 % je rozděleno mezi členské státy.

Tabulka 7 – Výnos daní a cel za jednotlivé roky (hodnoty jsou uvedeny v mld. Kč)

Rok	DPH	Clo do státního rozpočtu	Spotřební daň
2017	381,7	8,7	160,8
2018	413,3	8,5	165,3
2019	431,6	9,2	165,0
2020	426,5	8,2	160,3
2021	463,7	10,1	155,5

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Z tabulky č. 7 vyplývá, že objem DPH tvoří větší část příjmu než samotný příjem cla. Ve výše uvedeném DPH a spotřební dani je zahrnuto i zboží, které bylo dovezené z třetí země a bylo procleno. Samotná evidence dovozního DPH a spotřební daně z dovezeného zboží mimo státy EU není evidována.

„Celkový plán odvodu cla pro rok 2021 činil 8 500 mil. Kč, z toho plán v rámci poskytnutí tradičních vlastních zdrojů na účet Evropské komise (dále též „EK“) byl ve výši 6 800 mil. Kč, plán odvodu cla na účet státního rozpočtu ČR ve výši 1 700 mil. Kč. Celková částka poskytnutých tradičních vlastních zdrojů na účet EK a odvedeného cla na účet státního rozpočtu ČR dosáhla v roce 2021 výše 10 133,6 mil. Kč. Uvedený plán byl splněn oproti roku 2020 na 118,4 %“ (MF ČR, 2022, online).

4.3 Vznik celního a daňového úniku

Z pohledu státu, mezi nejdůležitější povinnosti podnikatelských subjektů patří vyčíslení cla a DPH v rámci daňových přiznání. Přeshraniční podnikatelská činnost bývá v některých případech hůře kontrolovatelná, a to především v rámci obchodu se státy, kde ČR nemá velvyslanectví nebo diplomatické zastoupení, a to vzhledem k politickému, ekonomickému nebo hospodářskému vývoji ve světě. Často se toto též odvíjí i od dodržování lidských práv ve světě. Například kladný vztah České republiky k Tchaj-wanu se negativně projevu na vztahu s Čínskou lidovou republikou. Podnikatelské subjekty této situace mohou jednoduše, zneužít a tato situace vytváří předpoklady pro různé celní a daňové úniky.

Proces celního řízení je efektivně fungující obecný systém pravidel, ale jak je možné si povšimnout v konkrétních rozsudcích, uvedených v přílohách č.3-5, má tento systém i svá slabá místa.

Jedná se o správní delikty jako uvedený případ v příloze č.3., kdy dovozce sice poctivě odevzdal dovozní doklady s deklarovanou celní hodnotou na Celních úřadech a následně zaplatil potřebné clo. Díky čemuž bylo zboží propuštěno do volného oběhu a dovozce s ním mohl dále obchodovat. Následně však dovozce “zapomněl” podat daňové přiznání a odvést též i DPH z dovezeného zboží. Dovožce tedy využil problematiky výběru cla a DPH. Kdy Celní úřad vybere clo, ale ne daně, které má za úkol vybrat Finanční úřad. Ten, jestliže mu to dovozce neuvede, nemá znalost o tom, že subjekt dovezl z třetí země zboží, které je povinen zdanit při vstupu na území ČR.

Dalším způsobem krácení daní a cla, jak je uvedeno v příloze č.4, je případ, kdy dovozce celním orgánům předloží opravené faktury se sníženou hodnotou zboží. Faktury

buď pozmění nebo je zcela nově vyrobí, což při dnešní vyspělé grafické technologii není problém. Následně do svého účetnictví zaúčtuje menší množství zboží, nebo zboží za menší cenu a následně předloží tato data celním orgánům. V takovémto případě nemají orgány, které se podílí na výběru cla a daní, prakticky žádnou šanci zjistit, za kolik se zboží ve třetí zemi skutečně vytvořilo, zda je tato cena skutečně pod výrobními náklady či nikoli, a to především z důvodu, že třetí země minimálně komunikují a místní orgány málokdy reagují na žádosti orgánů ČR. A v případě, že tak učiní, je to po velmi dlouhé době.

Další z velmi oblíbených způsobů, jak uvádí příloha č.5, jenž se uskutečňuje většinou v menším měřítku a je prováděn především fyzickými osobami, je pašování zboží v zavazadlech. Fyzická osoba na své náklady zakoupí ve třetí zemi zboží a následně jej doveze do tuzemska, kde jej prodá. O tomto obchodu nejsou vedeny žádné doklady a tím dochází ke krácení cla a DPH, jelikož po prodeji tohoto zboží v tuzemsku prodejce jakožto fyzická osoba tyto příjmy nezdaní. K velmi oblíbeným patří pašování chráněných rostlin a zvířat z exotických zemích. „Samostatnou kapitolu potom tvoří „turistické dovozy“, kdy si lidé ze svých dovolených vozí korály nebo třeba želvy – jako exotické suvenýry.“ (Jelínková, 2018, online)

4.3.1 Vývoj trestných činů

V další části práce je pozornost zaměřena na získání statistických dat a jejich vyhodnocení za posledních pět let. Jedná se o data, která se týkají daní a cel v souvislosti s nedoplatky. Tedy s tím, co dané úřady zachytily, pojmenovaly a kvantifikovaly v rámci celních a daňových úniků, a tedy s tím, co souvisí s dovozem zboží z třetí země. V následující tabulce č. 9 a grafu č. 6 jsou vyčísleny tyto úniky (evidované nedoplatky).

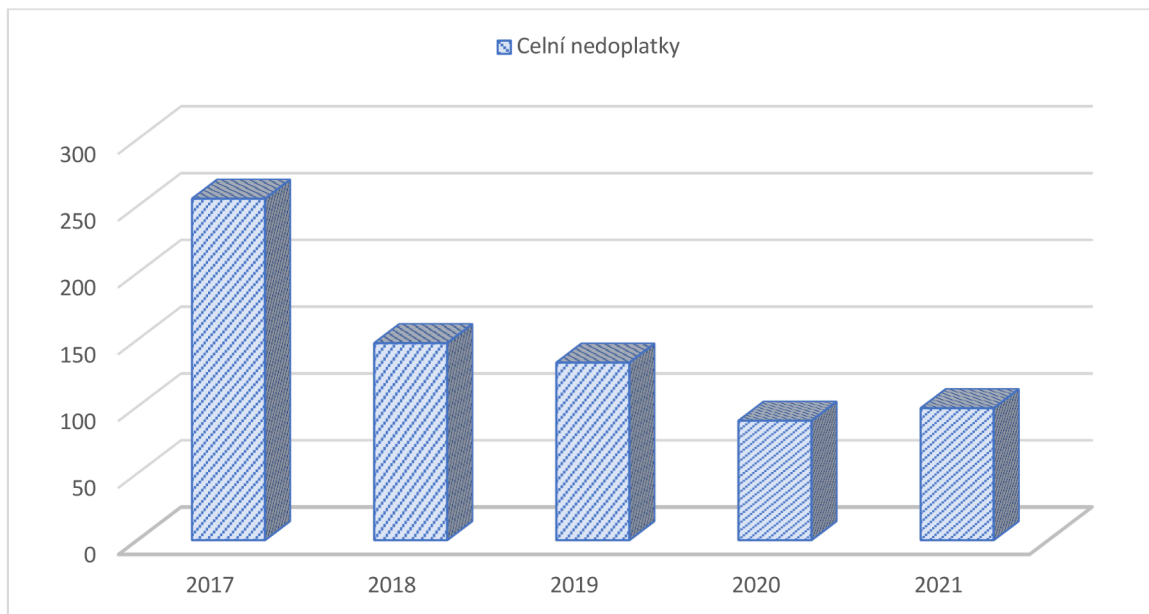
Tabulka 8 - Daňové a celní nedoplatky (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)

		2017	2018	2019	2020	2021
DPH	Finanční správa	33 202,0	27 498,9	22 094,4	27 178,0	23 683,8
	Celní správa	980,5	643,7	616,1	598,8	597,3
	Celkem	34 182,5	28 142,6	22 710,5	27 776,8	24 281,1
Spotřební a energetická daň	Finanční správa	11,5	4,3	4,0	7,4	3,7
	Celní správa	9 732,6	9 385,7	9 964,7	11 014,0	9 980,4
	Celkem	9 744,1	9 390,0	9 968,7	11 021,4	9 984,1
Clo	Celní správa	255,6	147,5	132,9	89,4	98,8

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017-2021)

V tabulce č. 8 jsou uvedeny konkrétní data v rámci nedoplatků. Clo se týká čistých dovozů z třetí země, DPH a spotřební daň jsou uvedeny jako celkové hodnoty v ČR z veškeré činnosti, která podléhá takovýmto daním. V rámci práce byla zjišťována relevantní data, která by se u DPH a spotřební daně týkala pouze nedoplatků v rámci dovozů z třetí země. Tato data ale nejsou oddělena ani na Celní správě ČR ani na Ministerstvu financí ČR a nejsou tedy statisticky uchopitelná. Přes tyto formální nedostatky lze však z tabulky č. 8 a grafu č. 4 vyčíst a následně také popsat tendenci v rámci těchto nedoplatků. Jedná o sestupnou tendenci, kdy převažují nedoplatky u DPH, kdy za pět sledovaných let (2017-2021) byl zaznamenán pokles o cca 29 % na cca 24 mld. Kč. U spotřební daně nebyl tento pokles zaznamenán, ale naopak došlo v období 2017–2021 k mírnému nárůstu cca o 250 mil. Kč, kdy však v roce 2020 šlo o nárůst cca 13 % na 11 mld. Kč. Celkově tyto nedoplatky činní na spotřební dani v poměru k DPH cca 41 %. Celkem byl tedy pokles v nedoplatcích u těchto dvou daní zaznamenán ve výši cca 9,6 mld. Kč. Tento pokles lze označit za pozitivní v případě, že dochází k menším chybám – trestní a přestupkové činnosti, například vyšší prevencí v opačném případě by se mohlo jednat o nedůslednost a neschopnost celní správy řádně postihnout delikty v této oblasti.

Graf 4 - Celní nedoplatky vybrané celní správou v posledních 5 letech (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Co se týče samostatného cla tak z grafu č. 4 je zřejmé, že nedoplatky se za posledních 5 let (2017–2021) snížily o cca 60 %. Z částky 255 mil Kč klesly na cca 99 mil. Kč. Tyto nedoplatky jsou vedle DPH a spotřební daně marginální. V rámci záchytu z celkového cla v roce 2021, kdy clo činilo cca 10 mld. Kč činil nedoplatek pouze cca 1 %. Z tohoto se dá vyvodit, že pouze u 1 % dováženého zboží z třetí země se zjistí a dopočítá příslušný nedoplatek.

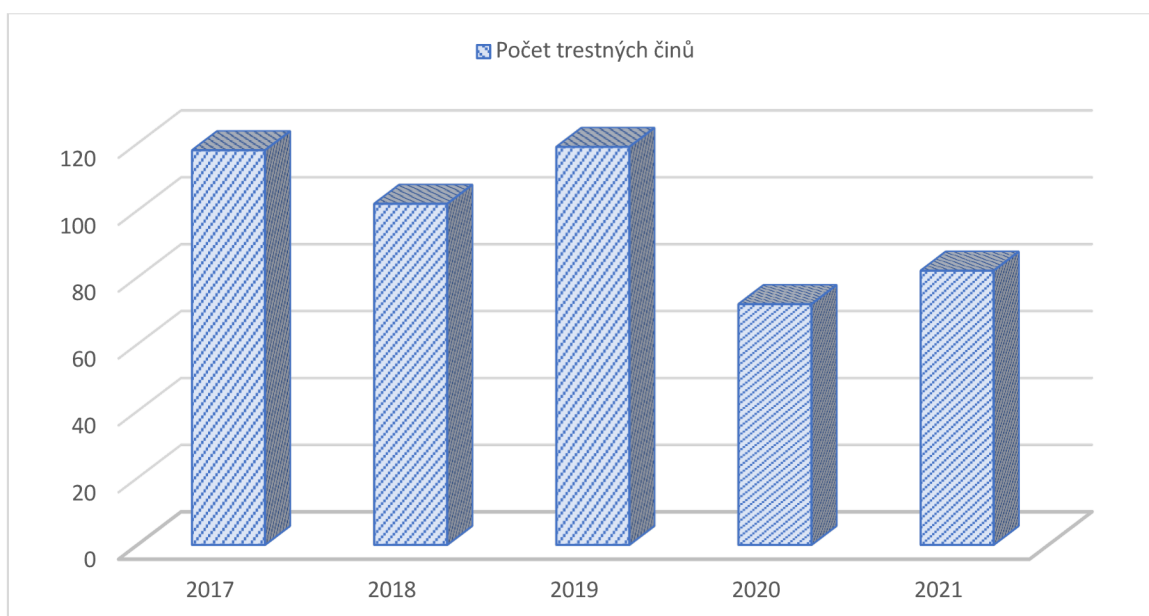
Tabulka č. 9 zachycuje vývoj trestního řízení celních orgánů. K tomuto nutno podotknout, že z koncepce trestního řádu České republiky jsou celní orgány v tomto úseku cel a daní v souvislosti s obchodem s cizími zeměmi pověřeny k trestnímu řízení, ale pouze ve fázi prověřování, fáze vyšetřování je svěřena policejním orgánům. Tudíž celní orgány musejí věc před zahájením trestního stíhání ve smyslu § 160 trestního řádu věc předat policejnímu orgánu.

Tabulka 9 - Výsledky činnosti celního orgánu v trestním řízení

	2017	2018	2019	2020	2021
Založení trestních spisů	1 082	1 115	1 275	864	662
Trestný čin z krácení daně	118	102	119	72	82
Předáno do vyšetřování	270	218	168	228	178

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 5 – Počet trestných činů z krácení daně v letech 2017–2021

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

V tabulce č. 9 je uvedena veškerá činnost Celní správy ČR na úseku trestního řízení, kde není specifikován počet případů týkajících se výhradně dovozu zboží, ale z počtu jako takového je zřejmé, že došlo k razantnímu posunu o 50 % z 1082 případů v roce 2017 respektive 1275 případů v roce 2019 na 662 případů v roce 2021. U předaných, založených trestných spisů klesla prověřovaná část o 70 %. Z 270 případů v roce 2017 na 178 případů v roce 2021. Tento trend je patrný u trestných činů zkrácení daně. Tento pokles může být způsoben pandemií covid-19, jelikož zahraniční obchod byl v letech 2020–2021 velmi omezen. Nicméně u trestných činů daňových, které přímo souvisí s proclením zboží, je zřejmý dlouhodobý pokles bez známek jakékoliv změny, a to i před pandemií.

Tabulka 10 – Počty trestné činnosti a výše škody při odvodu cla

	2017	2018	2019	2020	2021
Trestný čin zkrácení daně	118	102	119	72	82
Částka zkrácení (mil. Kč)	2 402,8	1 092,0	554,0	458,0	677,0

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

V tabulce č. 10 je specifikovaný počet trestných činů, kdy tento počet klesá z 118 případů v roce 2017 na 72 případů roku 2020. Jedná se tedy o pokles detekovaných a zpracovaných případů o 46, následně o to vzroste, tedy za celé období o cca 35 %. Dále v druhém řádku je uvedena hodnota cla, o kterou by měl být zkrácen rozpočet České republiky. Z porovnání počtu a škod je zřejmé, že se nedaří u uvedených případů detekovat velkou škodu. Jako vysvětlení se nabízí omezení obchodu v době pandemie covid-19, úbytku celních orgánů a přetížení těchto pracovníků. V optimálním případě by mohlo jít o prevenci činností nastavením pravidel a kontrol. Dne 1.1.2016 bylo například zavedeno kontrolní hlášení na detekci DPH. „Jeho cílem a smyslem je umožnit správci daně získat informace o vybraných transakcích realizovaných plátcí a ve spojení s dalšími údaji identifikovat riziková sdružení osob (řetězce, karusely) odčerpávající neoprávněně finanční prostředky z veřejného rozpočtu” (Finanční správa, 2022, online). Na úseku cla, tedy dovozu z třetí země, nedošlo k posunu v rámci legislativy.

4.3.2 Fyzická kontrola zboží v rámci vyměření cla a daní

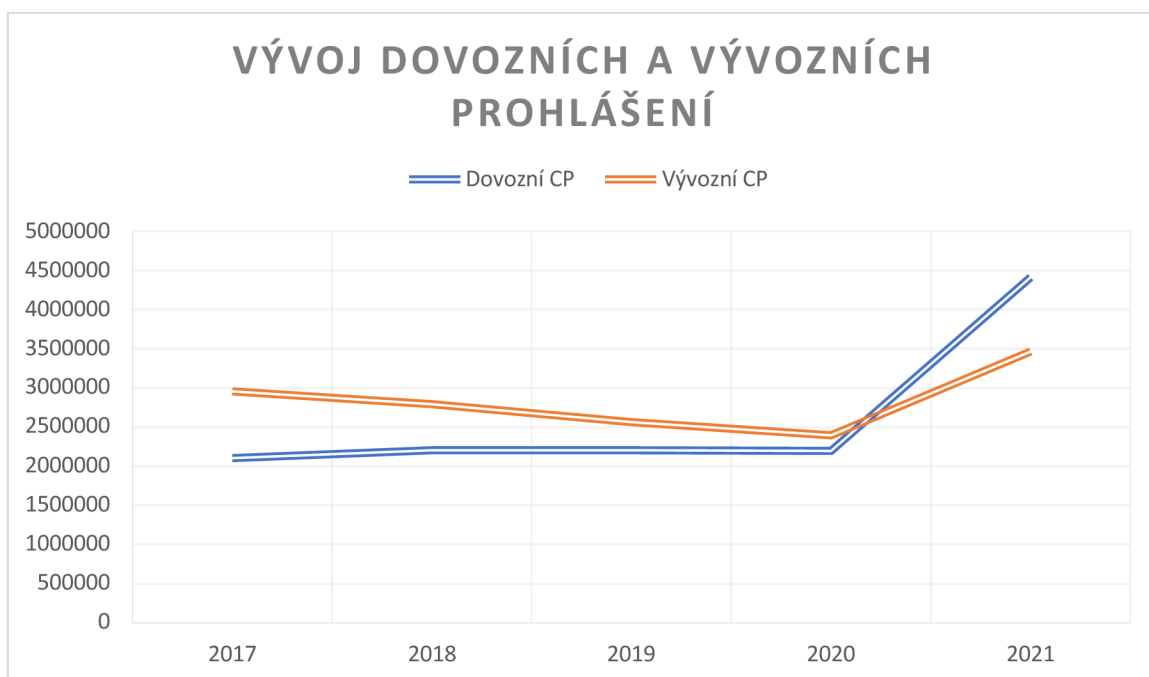
V následující tabulce č. 11 a grafu č. 6 byly shromážděny a vyhodnoceny statistické výstupy týkající se fyzické kontroly, aby bylo při konstatování dat možno porovnat, jaký objem práce a činnosti dovezený objem zboží vyžaduje po orgánech Celní správy ČR.

Tabulka 11 – Počet celních prohlášení v letech 2017–2021

Režim	Postup podání	2017	2018	2019	2020	2021
Dovozní celní prohlášení	Podáno elektronicky	1 254 221	1 314 141	1 304 954	1 267 677	2 975 547
	Podáno zjednodušeným způsobem	849 847	892 761	897 446	925 655	1 436 307
Vývozní celní prohlášení	Podáno elektronicky	1 577 266	1 484 544	1 364 652	1 265 976	1 811 385
	Podáno zjednodušeným způsobem	1 379 776	1 303 895	1 200 213	1 128 884	1 652 808
Tranzitní celní prohlášení (podaná)	Podáno elektronicky	284 436	295 692	290 000	254 211	358 225
	Podáno zjednodušeným způsobem	254 075	268 286	265 959	254 424	340 751
Tranzitní celní prohlášení (ukončená)	Podáno elektronicky	305 561	333 734	327 096	330 452	459 259
	Podáno zjednodušeným způsobem	304 390	332 438	325 590	329 425	457 719

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 6 - Vývoj počtu dovozních a vývozních celních prohlášení v posledních 5 letech

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Z tabulky č. 11 a grafu č. 6 vyplývá, že u dovozních přihlášení došlo k nárůstu o cca 137 % (podáno elektronicky), o cca 69 % (podáno zjednodušeně), u vývozních prohlášení o cca 15 % (podáno elektronicky), o 19 % (podáno zjednodušeně), u tranzitních prohlášení v souhrnu podaných a ukončených došlo k nárůstu o cca 41 %. Celkem se za rok 2021 jednalo o 9 942 001 podání. V rámci tohoto vyhodnocení těchto dat a s růstem výběru cla během posledních 5 let lze konstatovat, že pandemie neměla výraznější vliv na omezení obchodu. Naopak jako nejakceptovanější vysvětlení lze vymezit, že menší počet nedoplatků, případů a částek v kombinaci s úbytkem pracovníků Celní správy ČR (viz tabulka č. 13) lze přičíst na vrub přetížení Celní správy ČR, kdy nebylo v časovém horizontu reagováno na tento stav a nedošlo k posílení řad zaměstnanců.

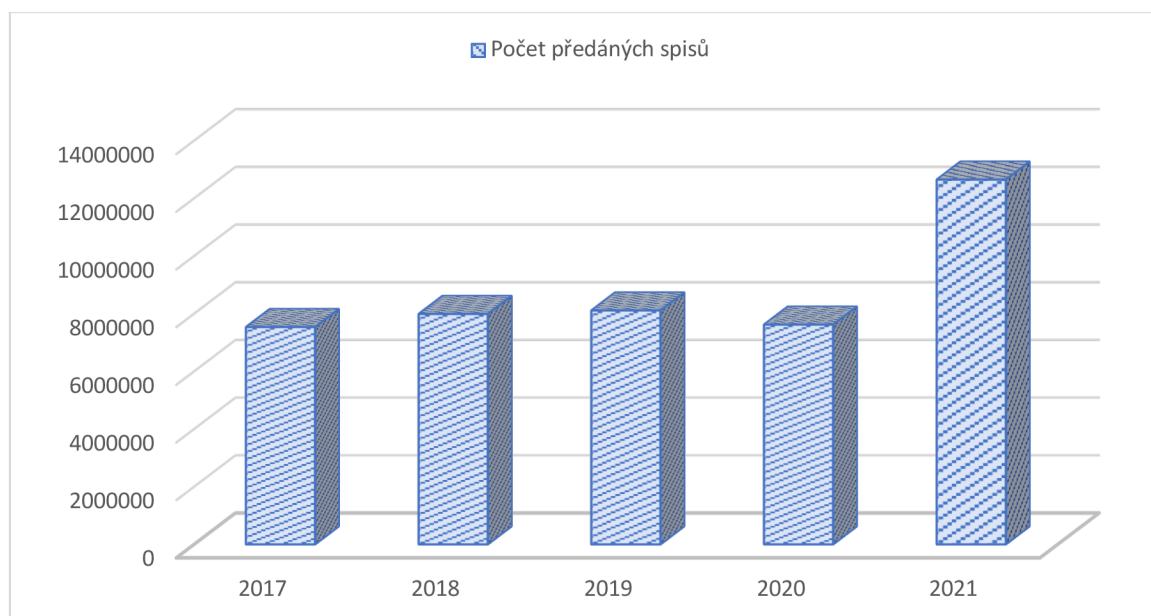
Zjištěná data v tabulce č. 12 a grafu č. 7 byla nadále rozpracována a detailizována v rámci jednotlivých položek celních prohlášení.

Tabulka 12 - Počty položek v celních prohlášeních za roky 2017–2021

Režim	2017	2018	2019	2020	2021
Dovozní	2 564 846	2 709 687	2 788 144	2 745 851	5 146 265
Vývozní	3 312 334	3 307 250	3 246 274	3 027 988	4 363 358
Tranzitní podaná	498 473	546 960	844 637	554 834	748 019
Tranzitní ukončená	1 158 378	1 424 920	1 229 690	1 290 426	2 388 584
Celkem položek	7 534 031	7 988 817	8 108 745	7 619 099	12 646 226

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 7 - Vývoj počtu položek v celních prohlášeních v posledních 5 letech

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

U počtu jednotlivých položek evidovaných v rámci celních prohlášení bylo zjištěno, že v horizontu 5 let, tedy mezi roky 2017 a 2021, došlo k nárůstu o 5 112 195 položek, jedná se o nárůst cca 68 %. Z tabulky č. 12 je možné vidět, že došlo i k výraznému nárůstu položek v rámci dovozu v letech 2017-2021. Nárůst byl o 2 581 419 položek, tedy o cca 105 %, kdy k největšímu nárůstu došlo mezi roky 2020 a 2021.

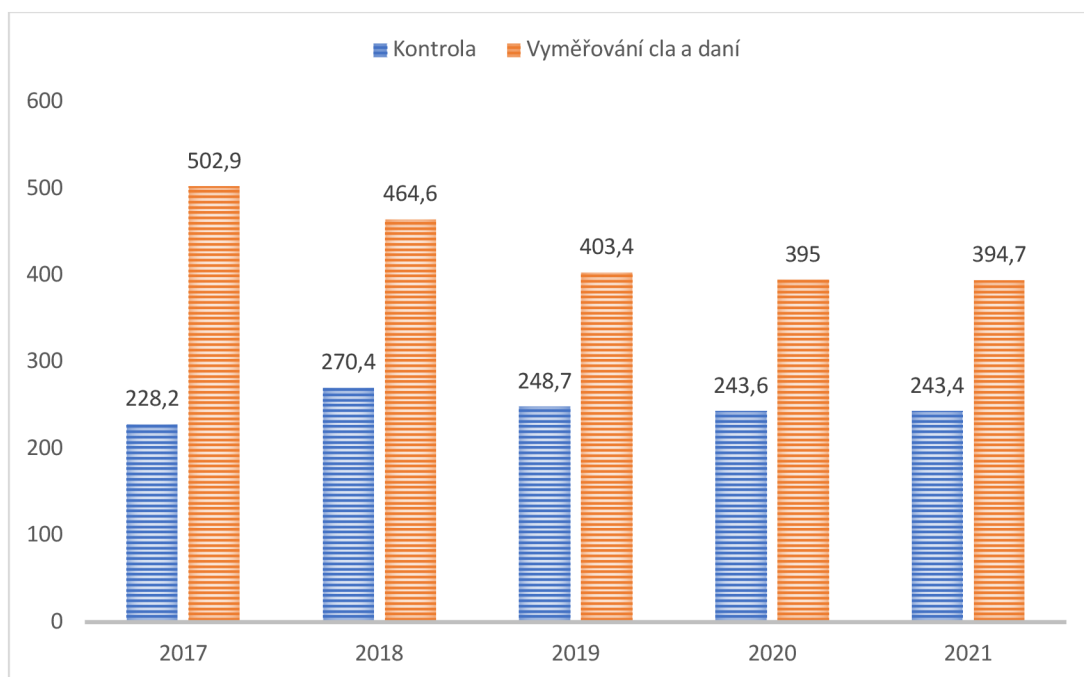
Vzhledem k výše zjištěným datům, která vedla k revizi některých předpokladů, se v práci vyskytla potřeba provést také komparaci zatíženosti pracovníků Celní správy ČR, aby bylo možno statisticky ověřit jejich předpokládané zatížení.

Tabulka 13 - Struktura zaměstnanosti Celní správy ČR dle činností (uvedený průměrný přepočtený počet)

Roky	2017	2018	2019	2020	2021
Kontrola	228,2	270,4	248,7	243,6	243,4
Vyměrování cla a daní	502,9	464,6	403,4	395,0	394,7
Správa cel celkem	1 534,0	1 533,7	1 559,2	1 526,9	1 525,8

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 8 - Struktura počtu zaměstnanců celní správy dle činností

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Ze statistických dat vyjádřených v tabulce č.13 a grafu č.8 je zřejmé, že vývoj počtu zaměstnanců Celní správy ČR do roku 2019 stoupá a poté klesá cca o 2 % ročně. Což může být způsobeno odchodem lidí, kteří nastoupili do služby po roce 1989 a v současné době jim náleží vysoká výsluha za odpracované roky, jak stanoví zákon.

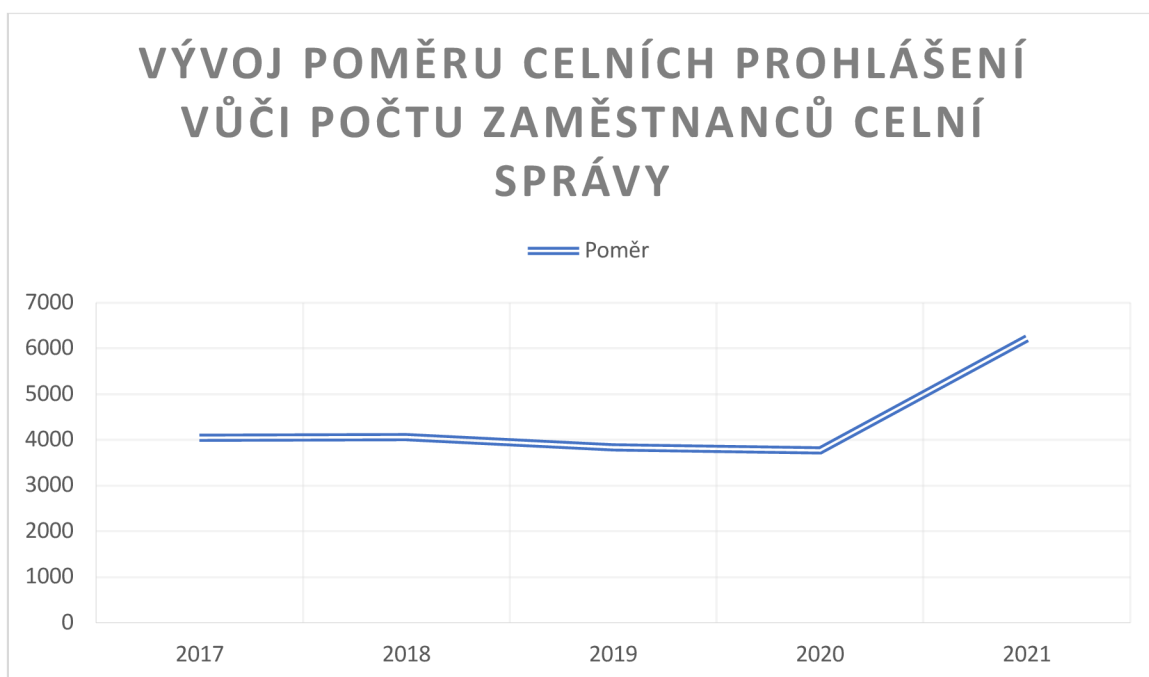
K vyměření cel a daní, jak je zřejmé z druhého řádku tabulky č. 13, je vyčleněna pouze necelá třetina zaměstnanců a jejich podíl neustále klesá, kdy v roce 2021 je to pouhých 395 pracovníků na všechny dovozy a vývozy zboží. Což je pokles o 108 pracovníků, tedy o cca 20 % vůči roku 2017. U zaměstnanců, kteří provádí fyzické kontroly, je stav stabilní a jejich počet se v současné době pohybuje okolo 243 zaměstnanců pro celou republiku, nejvyšší počet pracovníků byl v roce 2017, kdy byl zaznamenán počet 270 pracovníků.

Tabulka 14 - Porovnání počtu celních prohlášení vůči počtu zaměstnanců celní správy

Roky	Celkový počet celních prohlášení	Celkový počet zaměstnanců Celní správy	Podíl celních prohlášení na 1 zaměstnance za rok
2017	6 209 572	1 534,0	4 048,0
2018	6 225 491	1 533,7	4 059,1
2019	5 975 910	1 559,2	3 832,7
2020	5 756 704	1 526,9	3 770,2
2021	9 492 001	1 525,8	6 221,0

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Graf 9 - Vývoj počtu celních prohlášení připadajícího na 1 zaměstnance celní správy

Zdroj: Vlastní zpracování MF ČR, online (2017–2021)

Z tabulky č. 14 a grafu č. 9 vyplývá, že při celkovém počtu všech zaměstnanců celní správy, který je prakticky na podobné úrovni, lze v posledních letech najít rozdíl cca 2,2 % osoby bez ohledu na strukturu jejich pracovního zařazení. V horizontu pěti let dochází k mírnému poklesu zpracovaných celních prohlášení za rok, a to od roku 2017 do roku 2020 z původních 4 048 prohlášení (2017) na 3 770 (2020), v závěru se jedná se o pokles o cca 7,1 %. Naopak v roce 2021 dochází k nárůstu na 6 221 prohlášení na osobu, a tedy nárůst

o 65 %. V případě, že pracovní doba činí v ideálním stavu 252 pracovních dnů jako například v roce 2021. Po odečtení dvaceti dnů dovolené vychází, že denně musí v průměru každý pracovník zpracovat cca dvacet sedm celních prohlášení. Což je v rámci osmihodinové pracovní doby velké zatížení a není tedy možné uvažovat následnou fyzickou kontrolu zboží. Z tohoto je možný závěr, že u počtu zaměstnanců Celní správy ČR by mělo dojít k navýšení, tedy náboru nových zaměstnanců, aby bylo vůbec možné uvažovat o případných změnách v rámci celního řízení.

4.4 Vymezení slabých a silných stránek při výběru daní a cla

Vymezení těchto silných a slabých stránek je posuzováno včetně platné legislativy, geopolitického umístění ČR a fungování státní správy v této oblasti. Jakož i zaměření na jednotlivý proces při dovozu zboží.

4.4.1 Slabé stránky výběru daní a cla

1. Třetí země nejsou na právní, morální často ani ekonomické úrovni jako státy EU.
2. Problematická spolupráce se státy mimo EU, často dochází k neakceptování legislativy ze strany dovozců nebo podnikatelských subjektů, kteří obchodují s třetí zemí, více viz kapitola 4.3
3. Jazyková bariéra.
4. ČR je závislá na informacích od dovozce, jakožto dodání faktur za nakoupené zboží a cena tohoto zboží, viz kapitola 3.9.
5. Na kontrole a výběru finančních prostředků pro státní rozpočet se nezávisle na sobě podílí dvě instituce řízené Ministerstvem financí ČR. Tím je možná vznik nesouladu mezi těmito útvary při kontrole druhu, množství a ceny dovezeného zboží – viz kapitola 3.8.

4.4.2 Silné stránky výběru daní a cla

1. Oprávnění celních úřadů při provádění kontrol a doměření spotřební daně – mají rozšířené pravomoce jako vstup do budov, zastavování vozidel atd, viz kapitola 3.8.1.
2. Jednotná politika v rámci dovozu a vstupu zboží z třetí země do EU – viz kapitola 3.2.

3. Zvýšená trestní sazba v rámci ohrožení při výběru cla, daní a jiných příjmů do EU je definováno v § 260, č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.
4. Jednotnost, jednoduchost a přehlednost celních dovozních dokladů, viz kapitola 3.9.

5 Diskuse a návrhy

V této práci byla snaha poukázat na problematiku spojenou s dovozem zboží mimo EU. V rámci průzkumu bylo zjištěno, že od roku 2017 neustále klesá počet zaměstnanců Celní správy ČR. Tento aspekt je možné považovat za jednu ze slabých stránek systému výběru cla a daní. Malý počet zaměstnanců může velmi snadno ovlivnit fungování celní správy a samotnou kvalitu kontroly celního řízení, kdy orgán nemá dostatečné množství zaměstnanců, a tak celní řízení není dosti důkladné a efektivní, jak by bylo potřeba. Toto se také promítlo v posledních pěti letech fungování Celní správy ČR, kdy došlo k poklesu prověřovaných trestných činů o cca 50 %, u prověřované částky o cca 70 % a to při vyšším výběru cla z osmi na deset miliard. Výkon činnosti pracovníka celní správy je velmi různorodá, a proto jsou na zaměstnance kladeny vysoké nároky na odbornou způsobilost, a to nejen ve znalosti celního práva, ale i v dalších oblastech vztahujících se k celnímu právu. Jak uvádí ve své práci Bina (2009) je také kladen důraz na zlepšení cizojazyčných znalostí zaměstnanců, které jsou pro výkon dané pozice nezbytné, jelikož proces dovozu zboží ze státu mimo EU je již takto ztížen okolností jazykové bariéry, a pro obchodníka zde existuje mnoho způsobů, jak se pokusit špatně provedeného celního řízení využít ve svůj prospěch. Možným úniků také nahrává mnoho dalších aspektů jako například minimální fyzické kontroly zboží, špatná spolupráce s orgány třetí země, a především velké objemy dovezeného zboží. Proto je velmi důležité, aby docházelo k častějším fyzickým kontrolám zboží. Doporučením pro zlepšení fungování Celní správy ČR je jednak zapotřebí posílit personální stavy Celní správy ČR a následně se zaměřit více na samotnou fyzickou kontrolu dováženého zboží, aby nedocházelo k celním a daňovým únikům.

Během vyhledávání dat, která se týkají počtů krácení daní při dovozu zboží, byla zjištěna problematika, že tato data nejsou nikde řádně evidována. Při dotazování jednotlivých orgánů, pokaždé došlo k odkázání na jiný orgán, který má tato data evidovat, avšak potřebná data nakonec nebyla evidována žádným příslušným orgánem. Jako jediný zdroj dat, tedy jaké jsou objemy krácení daní, lze považovat počty předaných spisů Celní správy ČR na Policii ČR. Dále již však nedochází k evidenci, jaké jsou objemy kráceného DPH a cla na jednotlivých případech. Díky skoro nulové evidenci těchto statistických dat nejsou veřejné orgány schopny vytvářet potřebné predikce do dalších let, porovnávat jednotlivé roky, případně tyto predikce sledovat, a tím se přizpůsobit a také vyhnout možným opakování v krácení daní. Doporučením v této oblasti je tuto problematiku detailněji popsat

a samostatně evidovat potřebná data. Díky této evidenci by bylo možné mít nejenom přehled o významnosti pro státní rozpočet ale i učinit případná opatření v případě zjištění nedostatků.

Jako další úskalí, které nahrává možným únikům, lze uvést dvojkolejnost při výběru cla a daní, kdy se na tomto procesu podílí dva veřejné orgány. Dlouho diskutovaným tématem je snaha o sloučení těchto dvou orgánů. Světová banka (2008) ve své zprávě uvádí: "Stávající plán sloučení nezlepšuje efektivnost, ani nezjednodušuje či neracionalizuje správu příjmů," dále dodává: „Nejde vlastně o integraci společných funkcí v právním slova smyslu, nýbrž spíše o spojení daňové a celní správy v jejich nynějším stavu“. Bohužel do dnešního dne k tomuto sloučení nedošlo. Tuto problematiku by také vyřešila jednotná celosvětová databáze, kde by bylo možné evidovat příjmy a pohledávky celní správy za subjekty v rámci celního řízení napříč EU.

6 Závěr

Zahraniční obchod je dnes neodmyslitelnou součástí společnosti, neboť na jeho fungování je těsně navázané placení cla a poplatků. Tato práce ukazuje, že i přes různost cest zpoplatnění a ochrany zboží se z mnoha původních pravidel mezinárodního obchodu ustálilo jen několik základních postupů. Specifikem Evropy se stalo Evropské společenství, které je a bylo prioritně založeno na zjednodušení obchodu mezi svými členy. Velkým krokem pro zahraniční obchod ČR byl proto vstup do EU v roce 2004, kdy v rámci tzv. volného obchodu se celní řízení nevede, ale pouze dochází k jeho evidenci. Právě tento rozdíl je popsán v bakalářské práci, ze které je zřetelné, že je obchod mimo toto vytvořené společenství korigován jinými předpisy a neřídí se předepsanými pravidly. Toto se odráží v průběhu celého celního řízení, a to především při výběru a stanovení cla a DPH, kdy je potřeba důkladného dohledu nad samotným procesem.

V rámci obecného vymezení zahraničního obchodu a jeho významu pro státní rozpočet ČR bylo zjištěno, že ani Celní správa ČR, ani Finanční úřad ČR či jiná součást státní správy nespécifikují zvláště, jaké objemy se vybírají při dovozu zboží z třetí země, přesněji jaké jsou objemy DPH, cla a spotřební daně. V praxi je uvedeno pouze clo, které svým objemem 0,8 % příjmu státního rozpočtu nemusí být na první pohled zajímavou položkou, a které může vést odpovědné osoby a instituce k názoru, že dovoz z třetí země tvoří nevýznamnou položkou pro státní rozpočet, a tudíž není potřeba, aby se mu podrobněji věnovaly a cílily tímto směrem více osob a investic. Zajímavé bylo ovšem zjištění, že se dovoz zboží také dále promítá do daně z příjmu fyzických a právnických osob. Zde již nelze přesně specifikovat, jaký objem tvoří příjem z dovozu zboží, jelikož se tato data nikde řádně neevidují a úřady následně neprovádí predikce vlivu na státní rozpočet.

V rámci analýzy procesu probíhajícího při dovozu zboží mimo EU bylo zjištěno několik úskalí, která napomáhají podvodníkům při krácení daní. Byly zjišťovány jednotlivé počty správních řízení a trestných činů, které má v pravomoci Celní správa ČR a Policie ČR. Bohužel byl učiněn závěr, že tato data týkající se trestné činnosti nejsou nikde řádně evidována. Jsou totiž zaznamenána pouze jako součást daňového a správního řízení v oblasti daní a poplatků. Nelze tedy opět kvantifikovat jejich objem, a tím i jejich význam.

Během zpracování byly zjištěny dva problémové okruhy. Jedním z nich je, že se daně z dovozu neevidují a druhým je to, že je evidence trestných činů a správních deliktů s tím souvisejících nepřesná. Vymezení těchto problémů odhalilo skutečnost, že je na Celní správě

ČR v oblasti dovozu z třetí země zaměstnáno minimum osob. Stavů zaměstnanců se dlouhodobě snižují, a v tomto počtu osob není možné dovoz zboží kontrolovat, natož se zabývat dalšími věcmi. Veškeré návrhy na zlepšení by bylo nutno před zavedením do praxe nejprve řádně vymežit, a poté analyzovat.

7 Seznam použitých zdrojů

BAKEŠ, Milan, 1979. *Teoretické otázky finančního práva*. Praha: Univerzita Karlova.

BARTUŠKOVÁ, Zuzana. 19. díl: Zorientujte se v nových pravidlech DPH pro export a import 2021. In: *ČSOB průvodce podnikáním* [online]. Praha, 5.10.2021 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/nova-pravidla-dph-pro-export-a-import-2021/>

BÍNA, Jaroslav, 2009. *Celní řízení*. Dostupné také z: https://is.muni.cz/th/djxqe/Bakalarska_prace_-_Celni_rizeni.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta

BENDA, Václav a Milan TOMÍČEK, 2010. *DPH u intrakomunitárních dodávek a dovozu a vývozu zboží: praktické postupy uplatňování daně s využitím příkladů*. Vyd. 4., aktualiz. Praha: BOVA POLYGON. ISBN 978-80-7273-164-0.

BENEŠ, Vlastislav, 2004. *Zahraniční obchod: [příručka pro obchodní praxi]*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0558-3.

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. CLO. In: *Celní správa ČR* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/Stranky/default.aspx>

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. Jedno správní místo pro dovoz – IOSS číslo. In: *Celnička* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://celnicka.cz/jedno-spravni-misto>

CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. Co se mění od 1. 10. 2021. In: *Celnička* [online]. Praha [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://celnicka.cz/clanky/co-se-meni-od-1-10-2021>

CELNÍ SPRÁVA ČR, 2022. Dočasné použití. In: *Celní správa České republiky* [online]. 2022 [cit. 2022-10-12]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/clo/celni-rizeni/RHU/Stranky/docasne-pouziti.aspx>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. *Zahraniční obchod se zbožím* [online] (PDF). [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/150808213/3202032121_zah.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. Zahraniční obchod. In: *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-08-10]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zo_se_zbozim_podle_zmeny_vlastnictvi_narodni_pojeti

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. *Zahraniční obchod se zbožím podle teritoriálního hlediska 2.1 International trade in goods (change of ownership) by territorial structure* [online] (PDF). [cit. 2022-09-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165171277/2420082202.pdf/ebbee481-9b01-4035-beb4-929d7655d499?version=1.1>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. *Databáze – Pohyb zboží přes hranice (PZpH)* [online]. [cit. 2022-07-16]. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/pll/stazo/STAZO.STAZO>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2022. Pohyb zboží přes hranice - Metodika. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zo>

DIVIŠ, Martin, 2022. Uhlíkové clo pomůže českým firmám. Změny začnou už za půl roku. In: *Hospodářské noviny*. Praha. ISSN 0862-9587.

EVROPSKÁ KOMISE, 2022. Celní kvóty. In: *Evropská komise* [online]. Belgie, 2022 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/market-measures/trqs_cs

FIATA, 2022. Who we are. In: *International Federation of Freight Forwarders Associations* [online]. 2022 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://fiata.org/about/>

FINANČNÍ SPRÁVA, 2022. One Stop Shop (OSS). In: *Finanční správa* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-spoluprace-a-dph/one-stop-shop-oss>

FINANČNÍ SPRÁVA, 2022. Základní informace. In: *Finanční správa* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-dph/zakladni-informace>

HRAZDÍR, DAVID, 2021. Celní správa optikou generálního ředitele genmjr. Mgr. Milan Pouliček. In: *CLO-DOUANE*. 55.ročník. Praha: Generální ředitelství cel. ISSN 0323-0023.

IDATABAZE, 2022. Celní sklady – Střední a Severní Čechy. *IDATABAZE* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://www.idatabaze.cz/katalog/sluzby/celni-sklady/>

JELÍNKOVÁ, Adéla. Pašování zvířat je mocný byznys: lidé vozí želvy, korály i bujóny z tygra. In: *Novinky.cz* [online]. 31.5.2018 [cit. 2022-12-12]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-pasovani-zvirat-je-mocny-byznys-lide-vozi-zelvy-koraly-i-bujony-z-tygra-16190>

KÁRNÍK, Miroslav, c2012. *Clo a celní politika od A do Z*. Olomouc: ANAG. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-779-9.

KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, 2017. *Rozsudek 49 T 7/2011 (interní materiál autorky)*

KUNEŠ, Zdeněk a Zdeněk VONDRÁK, 2021. *Abeceda DPH 2021*. 7. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-304-2.

MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO, 2014. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-247-4874-0.

MATOUŠEK, Pavel a Lenka SABELOVÁ, 2007. *Clo: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.3.2007 / [na zpracování tohoto výkladu se podíleli Pavel Matoušek, Lenka Sabelová]*. Praha: ASPI. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-263-1.

MENZELOVÁ, Kateřina, 2021. Unie se zamotává do sítí závislostí na Číně. Růst dovozů do EU posiluje obavy z možných bezpečnostních rizik. In: *Lidovky.cz* [online]. [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/byznys/unie-se-zamotava-do-siti-zavislosti-na-cine-rust-dovozu-do-eu-posiluje-obavy-z-moznych-bezpecnostnic.A210101_203323_firmy-trhy_rkj

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE, 2021. *Rozsudek 63 T 4/2020 (interní materiál autorky)*

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. Státní rozpočet v kostce - 2022. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2022-47759>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2022. Zpráva o činnosti Finanční správy ČR a Celní správy ČR. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Zprava-o-cinnosti-FS-a-CS-CR-za-rok-2021.pdf

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. Informace o činnosti Celní správy České republiky. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2017_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2018. Informace o činnosti Celní správy České republiky. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit.

2022-11-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2018_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf

MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2019. Informace o činnosti Celní správy České republiky. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2019_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf

MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2020. Informace o činnosti Celní správy České republiky. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Vyhodnoceni-Pr-002_2020_Informace-o-cinnosti-CS-CR.pdf

MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. Informace o činnosti Celní správy České republiky. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online] (PDF). [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2022-07-20_Priloha-2-Informace-o-cinnosti-CS-CR-za-rok-2021.pdf

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2020. WTO: Dopady omezení přeshraničního pohybu v souvislosti s COVID-19 na mezinárodní obchod. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2022-07-31]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/ruzne/wto-dopady-omezeni-preshranicniho-pohybu-v-souvislosti-s-covid-19-na-mezinarodni-obchod--256664/>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2020. Ázerbájdžán – infosouhrn pro E-MEET EXPORT 2020. In: *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2022-12-26]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/emeet-azerbajdzan/>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2022. Počty podnikatelů dle občanství podnikajících v České republice. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2022-09-15]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke->

[udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikatelu-dle-obcanstvi-podnikajicich-v-ceske-republice--151024/](#)

MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2021. Kdo je občan třetí země?. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 24.9.2021 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/kdo-je-obcan-treti-zeme.aspx>

MIŠKOVSKÁ, ŠÁRKA, 2020. Trend pašování tabáku v zavazadlech. In: *CLO-DOUANE*. 54.ročník. Praha: Generální ředitelství cel. ISSN 0323-0023.

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD, 2007. 1151/2007 CELNÍ ŘÍZENÍ: CELNÍ HODNOTA ZBOŽÍ [online]. Praha [cit. 2023-02-12]. 5/2007. Dostupné z: <https://sbirka.nssoud.cz/cz/celni-rizeni-celni-hodnota-zbozi.p1140.html>

NOSAL, Pavel, 2008. CS a slučování pohledem expertů Světové banky. In: *CLO-DOUANE*. 42.ročník. Praha: Generální ředitelství cel. ISSN 0323-0023.

OKRESNÍ SOUD V DĚČÍNĚ, 2022. *Rozsudek 23 T 219/2014, (interní materiál autorky)*

PODNIKATEL.CZ, 2023. Nový Občanský zákoník - Pododdíl 3 - Náložný list. In: *Podnikatel.cz* [online]. 6.1.2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/novy-obcansky-zakonik/f4587085/>

VÝZKUMNÝ ÚSTAV BEZPEČNOSTI PRÁCE, V. V. I. Prohlášení o shodě pro DSK. In: *Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.* [online]. 2022 [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://vubp.cz/zkusebnictvi-a-certifikace/ke-stazeni/dalsi-dokumenty/>

SÁDOVSKÝ, Martin, 2022. DPH při dovozu zboží. In: *DU.CZ* [online]. 9.5.2022 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/dph-pri-dovoze-zbozi-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ep4k9yZSBBpv4keN5RNpzDfo-zTRaMJhqw/?serp=1>

SALÁT, David. *Základní pojmy v podnikání* [online]. In: 26.1.2010 [cit. 2022-10]. Dostupné z: <https://www.praha11.cz/cs/podpora-podnikani/start-v-podnikani/zakladni-pojmy-v-podnikani.html>

SVATOŠ, Miroslav, 2009. *Zahraniční obchod: teorie a praxe*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2708-0.

ŠKAPA, Petr, 2016. Uskladňování v celním skladu. In: *Doprava Logistika* [online]. 14.1.2016 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: https://www.dlprofi.cz/33/uskladnovani-v-celnim-skladu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EkKpRnC__SJUvY8IopxQ-94/

ŠVIHNOS, Michal, 2013. *Dovoz zboží z Číny: import snadno, bezpečně a legálně*. Praha: Internet Consulting. ISBN 978-80-260-4274-7.

WOLFFGANG, Hans-Michael a Kerstin HARDEN. The new European customs law. In: *World Customs Journal* [online] (PDF). 2016 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: [https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%2010,%20Number%201%20\(Mar%202016\)/1796%2001%20WCJ%20v10n1%20Wolfgang%20&%20Harden.pdf](https://worldcustomsjournal.org/Archives/Volume%2010,%20Number%201%20(Mar%202016)/1796%2001%20WCJ%20v10n1%20Wolfgang%20&%20Harden.pdf)

8 Seznam obrázků, tabulek a grafů

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Schéma daňové správy v ČR	22

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Vývoj zahraničního obchodu se zbožím v období 2017-2021 vyjádřeno v mil. Kč.....	32
Tabulka 2 - Dovoz zboží do ČR z pěti největších zemí bez ohledu na původ zboží vyjádřeno v hodnotě zboží v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022 (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)	33
Tabulka 3 - Dovoz zboží do ČR z pěti největších zemí mimo EU v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022 (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)	34
Tabulka 4 - Dovoz zboží do ČR podle hmotnosti dováženého zboží vybraných 10 největších dovozců v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022.....	35
Tabulka 5 – 5 druhů nejčastěji dováženého zboží z Čínské lidové republiky v rozmezí od 1.1.2017 – 31.1.2022	36
Tabulka 6 - Podíl veškerých příjmů státního rozpočtu v letech 2017-2021 (hodnoty uvedeny v mld. Kč).....	37
Tabulka 7 – Výnos daní a cel za jednotlivé roky (hodnoty jsou uvedeny v mld. Kč).....	38
Tabulka 8 - Daňové a celní nedoplatky (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)	41
Tabulka 9 - Výsledky činnosti celního orgánu v trestním řízení	43
Tabulka 10 – Počty trestné činnosti a výše škody při odvodu cla	44
Tabulka 11 – Počet celních prohlášení v letech 2017–2021	45
Tabulka 12 - Počty položek v celních prohlášeních za roky 2017–2021	46
Tabulka 13 - Struktura zaměstnanosti Celní správy ČR dle činností (uvedený průměrný přepočtený počet).....	47
Tabulka 14 - Porovnání počtu celních prohlášení vůči počtu zaměstnanců celní správy....	49

8.3 Seznam grafů

Graf 1- Vývoj zahraničního obchodu ČR se zbožím v období 2017-2021 vyjádřeno v mil. Kč	32

Graf 2 - Vývoj celkového příjmu do státního rozpočtu (hodnoty uvedeny v mld. Kč).....	37
Graf 3 - Příjmy státního rozpočtu v roce 2021 vyjádřen v %.....	38
Graf 4 - Celní nedoplatky vybrané celní správou v posledních 5 letech (hodnoty jsou uvedeny v mil. Kč)	42
Graf 5 – Počet trestných činů z krácení daně v letech 2017–2021	43
Graf 6 - Vývoj počtu dovozních a vývozních celních prohlášení v posledních 5 letech.....	45
Graf 7 - Vývoj počtu položek v celních prohlášeních v posledních 5 letech	47
Graf 8 - Struktura počtu zaměstnanců celní správy dle činností	48
Graf 9 - Vývoj počtu celních prohlášení připadajícího na 1 zaměstnance celní správy	49

Přílohy

Příloha č. 1 - Jednotný správní doklad – JSD

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ					1 PROHLÁŠENÍ		A CELNÍ ÚŘAD URČENÍ																						
Výtisk pro příjemce	2 Odesílatel / vývozce č. XXXXXXXX XXXXXX EORI: XXXXXXXX 8 Příjemce č. XXXXXXXX XXXXXX XXXXXX XXXXXX					3 Tiskopisy		4 Ložné listy																					
	14 Deklarant / Zástupce č. XXXXXXXX XXXXXX XXXXXX EORI: XXXXXXXX					10 Posl. Země odesl.		11 Země obchodu / výroby		12 Údaje o hodnotě	13 S.Z.P.																		
	18 Pozn. Zn. A st. Přísl. Dopravního prostředku při příjezdu XXXXXXX CZ 0					19 Kont.		20 Dodací podmínky XXX																					
	21 Po ost aktivního					22 Měna a celková fakturovaná USD		23 Směnný kurs		24 Druh obchodu																			
	25 Druh dopravy 4 na hranici		26 Druh dopravy 3 ve vnitrozemí		27 Místo vykládky		28 Finanční a bankovní údaje č.účtu: /																						
	29 Vstupní celní úřad					30 Umístění zboží																							
	31 Nákladové kusy a popis zboží Značky a čísla - Č. Kontejneru - Počet a druh CT 11					32 Prof. č. pol.		33 Zbožový kód 00		34 Kód země		35 Hrubá hmotnost (kg)	36 Preference																
	44 Zvláštní záznamy / Předložené doklady / Osvědčení a povolení					41 Doplnkové měrné jednotky		42 Cena za položku		43 Kód		44 Kód z.z.	45 Oprava																
	47 Výpočet poplatků					48 Odklad platby		49 Označení skladu																					
	Druh A00					Základ pro vyměření poplatku					Sazba 0,00					Částka 0,00					ZP H								
Celkem: 0,00					50 Hlavní povinný č. zastoupen					Podpis:					C CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ														
51 Předpoklád. Celní úřady tranzitu (a země)					Místo a datum					52 Jistota neplatí pro					Kód					53 Celní úřad určení (a země)									
J KONTROLA CELNÍM ÚŘADEM					Datum propuštění:					Kód výsledku rozhodnutí:					Elektronický podpis:					54 Místo a datum					Podpis a jméno deklaranta / zástupce				

Příloha č. 2 - Vzor prohlášení o shodě výrobků

Prohlášení o shodě výrobku s technickými předpisy ve smyslu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, a nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, v platném znění.

a) Identifikační údaje o výrobcí nebo dovozci, který vydává prohlášení

Fyzické osoby

Jméno a příjmení: Identifikační číslo (IČ):

Bydliště

Místo podnikání:

Právníké osoby

Obchodní jméno: Identifikační číslo (IČ):

Sídlo:

b) Identifikační údaje o výrobku:

Název:

Typ (značka, model, výrobní číslo):

Identifikační údaje o výrobcí dováženého výrobku

Obchodní jméno:

Sídlo:

c) Popis a určení výrobku

(Výrobce, popř. dovozce určený účel použití a další údaje o výrobku. Nutno vypsat podle skutečnosti)

d) Údaj o použitím způsobu posouzení shody

§ 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 22/1997 Sb. - posouzení shody za stanovených podmínek

**e) Seznam technických předpisů a harmonizovaných českých technických norem
použitých při posouzení shody**

(Např.: Zákon č. 22/1997 Sb., nařízení vlády č. 173/1997 Sb., ČSN 73 8101, ČSN 73 8102, Nutno vypsat podle skutečnosti)

f) Údaje o další organizaci, která se zapojila do posuzování shody (pouze pokud se účastnila posuzování shody!!!)

Obchodní jméno: Např. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.

Sídlo: Jeruzalémská 9
116 52 Praha 1 - Nové Město

Identifikační číslo (IČ): 025950

Číslo a datum protokolu o zkoušce:

g) Potvrzení výrobce nebo dovozce

Výrobce (dovozce), identifikovaný pod písmenem a) tohoto prohlášení, potvrzuje, že vlastnosti výrobku, identifikovaného pod písmenem b) a c) tohoto prohlášení, splňují základní požadavky na výrobky, konkretizované českými technickými normami identifikovanými pod písmenem e) tohoto prohlášení.

Výrobek je za podmínek obvyklého (popř. výrobcem nebo dovozce určeného) použití bezpečný. Výrobce (dovozce) potvrzuje, že přijal opatření, kterými zabezpečuje shodu všech výrobků jím uváděných na trh s technickou dokumentací a základními požadavky.

Datum a místo vydání prohlášení o shodě

Jméno a funkce odpovědné osoby výrobce/dovozce

Podpis:

*Pozn: Toto je pouze informativní dokument, který může být výrobcem nebo dovozce použit jako podklad pro kontrolu kompletnosti obsahu prohlášení. **Nejde o formulář.** Výrobce (dovozce) může použít např. svůj hlavičkový papír, upravit text prohlášení podle konkrétní situace apod.*

Zdroj: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., (2022)

Příloha č. 3 – Dovoz zboží do ČR v posledních pěti letech

Výsledná tabulka

13.02.2023 18:08

Pohyb zboží přes hranice podle zemí

Typ výstupu :	Normální
Směr obchodu :	Dovoz (PZpH)
Období :	1.1.2017 – 31.1.2022
Data v tabulce jsou :	s dopočty

Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)
AD	Andorra	480 701	41 120
AE	Spojené arabské emiráty	148 930 456	11 017 459
AF	Afghánistán	178 248	17 259
AG	Antigua a Barbuda	294 948	17 988
AI	Anguilla	21 480	9 831
AL	Albánie	54 807 405	6 264 582
AM	Arménie	3 059 628	618 443
AO	Angola	134 162	12 601
AQ	Antarktida	17 304	1 174
AR	Argentina	131 170 840	8 236 314
AS	Americká Samoa	41 434	3 881
AT	Rakousko	16 934 530 679	600 269 561
AU	Austrálie	307 890 521	17 699 715
AW	Aruba	3 067	451
AZ	Ázerbájdžán	9 503 934 112	105 015 453
BA	Bosna a Hercegovina	366 041 985	16 202 641
BB	Barbados	909 398	132 575
BD	Bangladéš	186 522 862	69 991 454
BE	Belgie	5 198 792 835	333 101 155
BF	Burkina Faso	811 131	85 100
BG	Bulharsko	921 908 976	84 885 221
BH	Bahrajn	25 528 309	1 435 515
BI	Burundi	34 473	5 398
BJ	Benin	67 035	9 040
BL	Svatý Bartoloměj	107 359	8 727
BM	Bermudy	38 269	8 923
BN	Brunej Darussalam	7 949	2 726
BO	Mnohonárodní stát Bolívie	1 866 240	260 417

BQ	Bonaire, Svatý Eustach a Saba	53	1 556
BR	Brazílie	1 492 124 516	30 237 098
BS	Bahamy	64 765	20 884
BT	Bhútán	126 648	5 337
BV	Bouvetův ostrov	381	232
BW	Botswana	328 671	43 216
BY	Bělorusko	1 114 098 051	18 230 183
BZ	Belize	268 111	52 097
CA	Kanada	1 756 614 411	41 436 648
CC	Kokosové (Keelingovy) ostrovy	6 245	2 234
CD	Konžská demokratická republika	176 131	25 912
CF	Středoafriická republika	110 243	4 599
CG	Kongo	2 092 110	63 235
CI	Pobřeží slonoviny	131 090 189	4 007 796
CK	Cookovy ostrovy	51 991	13 221
CL	Chile	84 674 389	4 657 252
CM	Kamerun	131 651 575	2 580 774
CN	Čína	8 026 561 493	3 256 504 580
CO	Kolumbie	262 712 892	5 403 284
CR	Kostarika	229 013 518	11 234 436
CU	Kuba	22 215 760	1 084 155
CV	Kapverdy	5 032	10 141
CW	Země Curaçao	11 201	7 474
CX	Vánoční ostrov	16 207	2 102
CY	Kypr	27 494 422	4 463 994
CZ	Česká republika	220	222
DE	Německo	79 022 707 154	5 023 291 397
DJ	Džibutsko	529 270	29 245
DK	Dánsko	954 578 125	138 040 227
DM	Dominika	439 055	71 970
DO	Dominikánská republika	8 323 340	2 120 167
DZ	Alžírsko	270 025 843	2 921 606
EC	Ekvádor	141 574 813	5 300 793
EE	Estonsko	260 044 079	15 063 015
EG	Egypt	154 822 826	11 466 862
EH	Západní Sahara	33 689	8 838
ER	Eritrea	2 253	1 881
ES	Španělsko	4 466 206 547	364 996 630
ET	Etiopie	14 590 184	853 520
FI	Finsko	1 135 809 706	60 870 111

FJ	Fidži	281 118	19 173
FK	Falklandy (Malvíny)	2 798 345	385 407
FM	Federativní státy Mikronésie	35	252
FO	Faerské ostrovy	866 489	75 315
FR	Francie	6 198 334 649	634 748 665
GA	Gabon	19 236 198	123 333
GB	Spojené království	2 250 139 420	393 366 752
GD	Grenada	425 035	16 455
GE	Gruzie	16 704 387	2 916 162
GH	Ghana	18 293 930	559 891
GI	Gibraltar	239 829	18 045
GL	Grónsko	57 692	12 384
GM	Gambie	37 449	6 408
GN	Guinea	88 255	31 688
GQ	Rovníková Guinea	2 442 700	11 281
GR	Řecko	552 562 952	36 270 596
GS	Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy	1 860	383
GT	Guatemala	16 149 063	986 792
GU	Guam	96 362	15 134
GW	Guinea-Bissau	8 345	1 358
GY	Guyana	4 496 820	82 943
HK	Hongkong	32 497 918	13 744 074
HM	Heardův ostrov a McDonaldovy ostrovy	11 511	4 673
HN	Honduras	8 882 902	465 032
HR	Chorvatsko	434 544 289	27 431 735
HT	Haiti	24 199	16 455
HU	Maďarsko	8 316 596 194	512 576 511
CH	Švýcarsko	964 030 741	202 618 644
ID	Indonésie	329 179 818	45 854 300
IE	Irsko	192 868 909	134 239 013
IL	Izrael	104 382 277	30 371 412
IN	Indie	947 519 932	110 490 551
IO	Britské indickooceánské území	28 980	5 631
IQ	Irák	205 116	21 215
IR	Íránská islámská republika	49 676 723	1 920 763
IS	Island	169 876 775	9 086 204
IT	Itálie	10 783 927 814	865 934 169
JM	Jamajka	742 126	127 874
JO	Jordánsko	1 656 044	2 314 130

JP	Japonsko	826 444 440	370 790 103
KE	Keňa	5 433 368	675 248
KG	Kyrgyzstán	1 572 621	134 122
KH	Kambodža	130 573 419	27 906 068
KI	Kiribati	3	6
KM	Komory	37 434	14 601
KN	Svatý Kryštof a Nevis	30 071	136 054
KP	Korejská lidově demokratická republika	2 312 129	22 159
KR	Korejská republika	2 873 383 935	487 406 860
KW	Kuvajt	8 809 185	249 596
KY	Kajmanské ostrovy	455 562	15 132
KZ	Kazachstán	5 235 485 663	67 178 804
LA	Laoská lidově demokratická republika	9 836 834	2 301 125
LB	Libanon	3 746 567	253 249
LC	Svatá Lucie	8 492	4 370
LI	Lichtenštejnsko	5 311 301	1 688 906
LK	Šrí Lanka	44 775 314	8 314 998
LR	Libérie	696 221 915	1 466 437
LS	Lesotho	10 456	4 023
LT	Litva	1 198 234 858	45 860 659
LU	Lucembursko	418 392 096	21 997 702
LV	Lotyšsko	501 704 872	14 346 408
LY	Libye	353 406 231	4 211 478
MA	Maroko	184 065 908	25 821 174
MD	Moldavská republika	125 403 449	9 046 674
ME	Černá Hora	35 929 223	514 978
MG	Madagaskar	3 223 799	701 821
MH	Marshallovy ostrovy	168 371	11 658
MK	Severní Makedonie	243 654 329	38 446 806
ML	Mali	185 598	18 484
MM	Myanmar	98 227 624	11 351 767
MN	Mongolsko	1 173 580	92 225
MO	Macao	238 080	223 509
MP	Severní Mariany	777	438
MR	Mauritánie	422 162	12 744
MS	Montserrat	1 099	793
MT	Malta	11 240 577	5 411 105
MU	Mauricius	9 625 806	1 309 301
MV	Maledivy	390 968	97 678
MW	Malawi	9 251 537	693 204

MX	Mexiko	217 488 943	99 874 221
MY	Malajsie	354 082 087	205 695 289
MZ	Mosambik	90 117 361	4 623 303
NA	Namibie	9 073 377	665 242
NC	Nová Kaledonie	150 971	13 104
NE	Niger	37 039 399	314 949
NF	Norfolk	29 834	3 716
NG	Nigérie	285 113 259	5 038 482
NI	Nikaragua	16 741 933	592 227
NL	Nizozemsko	6 934 234 178	578 318 712
NO	Norsko	1 363 518 590	38 528 066
NP	Nepál	3 669 591	517 035
NR	Nauru	1 733 288	139 678
NU	Niue	37 664	29 469
NZ	Nový Zéland	42 236 102	3 902 104
OM	Omán	76 289 000	2 024 087
PA	Panama	91 446 691	1 654 935
PE	Peru	38 752 798	2 534 159
PF	Francouzská Polynésie	34 619	8 340
PG	Papua Nová Guinea	407 389	43 875
PH	Filipíny	48 183 062	52 032 286
PK	Pákistán	155 164 985	25 129 947
PL	Polsko	66 293 292 408	1 636 700 998
PM	Saint Pierre a Miquelon	2 416	1 284
PN	Pitcairn	2 545 534	156 330
PS	Okupované palestinské území	74 887	10 338
PT	Portugalsko	480 116 329	60 665 376
PW	Palau	82 771	1 989
PY	Paraguay	1 671 995	107 131
QA	Katar	32 497 615	1 327 577
QP	Volné moře	8 136	649
QR	Rezervy a zásoby v rámci obchodu uvnitř Unie	2 221 183	332 930
QU	Země a území neuváděné	882 145 519	18 714 696
QV	Země a území neuváděné v rámci obchodu uvnitř Unie	1 541 907 514	81 368 433
QW	Země a území neuváděné v rámci obchodu se zeměmi mimo Unii	70 292 052	10 829 901
RO	Rumunsko	2 650 421 832	282 945 551
RU	Ruská federace	57 464 243 714	590 873 453
RW	Rwanda	319 600	164 607
SA	Saúdská Arábie	735 571 075	13 152 631
SB	Šalamounovy ostrovy	50 718	9 860

SC	Seychely	207 708	26 129
SD	Súdán	89 928	17 582
SE	Švédsko	3 665 643 415	165 459 515
SG	Singapur	48 195 859	51 035 690
SH	Svatá Helena, Ascension a Tristan da Cunha	39 491	68 722
SI	Slovinsko	1 148 623 694	88 247 569
SK	Slovensko	39 641 506 977	950 113 135
SL	Sierra Leone	2 885 183	218 154
SM	San Marino	841 705	150 322
SN	Senegal	3 325 765	171 464
SO	Somálsko	524 810	27 287
SR	Surinam	3 044 834	94 501
SS	Jižní Súdán	85 868	7 663
ST	Svatý Tomáš a Princův ostrov	293 856	28 743
SV	Salvador	4 284 737	645 963
SX	Svatý Martin (nizozemská část)	139 174	11 088
SY	Syrská arabská republika	477 300	40 427
SZ	Svazijsko	998 609	34 446
TC	Ostrovy Turks a Caicos	4 638	1 745
TD	Čad	366 123	13 468
TF	Francouzská jižní území	575 013	56 476
TG	Togo	574 137	33 333
TH	Thajsko	471 672 977	157 252 175
TJ	Tádžikistán	1 004 176	92 948
TK	Tokelau	1 688 253	309 678
TL	Východní Timor	1 009	1 894
TM	Turkmenistán	745 631	45 403
TN	Tunisko	61 252 568	25 660 459
TO	Tonga	377	101
TR	Turecko	1 831 164 286	208 931 163
TT	Trinidad a Tobago	119 377	46 224
TV	Tuvalu	3 452	11 332
TW	Tchaj-wan	441 954 116	143 547 098
TZ	Sjednocená republika Tanzanie	4 301 954	684 958
UA	Ukrajina	26 786 195 403	148 143 744
UG	Uganda	2 348 798	243 419
UM	Menší odlehlé ostrovy USA	147 335	12 289
US	Spojené státy	4 556 097 318	523 113 107
UY	Uruguay	50 750 362	1 361 429
UZ	Uzbekistán	9 229 924	781 179

VA	Svatý stolec (Vatikánský městský stát)	10 408	102 647
VC	Svatý Vincenc a Grenadiny	33 834	2 976
VE	Bolívarovská republika Venezuela	17 204 003	1 094 848
VG	Britské Panenské ostrovy	90 759	28 790
VI	Americké Panenské ostrovy	391 684	137 207
VN	Vietnam	448 006 438	150 920 816
VU	Vanuatu	5 412	3 197
WF	Wallis a Futuna	112	140
WS	Samoa	54 097	2 828
XC	Ceuta	205 397	6 031
XK	Kosovo	2 671 048	156 064
XL	Melilla	11 056	623
XS	Srbsko	1 056 449 475	71 924 537
YE	Jemen	5 496	2 371
YT	Mayotte	654	356
ZA	Jižní Afrika	549 129 710	71 792 897
ZM	Zambie	484 283	21 726
ZW	Zimbabwe	8 712 957	321 295

* - Individuální hodnota

Datum zpracování dat : 29.01.2023 Čas : 20:39:50

Datum generování : 13.02.2023 Čas : 18:06:38

Zpět

Vpřed

Excel

Tisk

Zavřít

Zdroj: ČSÚ, 2022

Příloha č. 4 – Druhy zboží dovážené z Číny

Výsledná tabulka

13.02.2023 18:05

Pohyb zboží přes hranice podle zboží a zemí

Typ výstupu :	Normální
Směr obchodu :	Dovoz (PZpH)
Období :	1.1.2017 – 31.1.2022
Nomenklatura zboží :	SITC(2)
Data v tabulce jsou :	s dopočty

Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)
00	Živá zvířata	CN	Čína	224	1 920
01	Maso a masné výrobky	CN	Čína	3 202 215	354 048
02	Mléčné výrobky a vejce	CN	Čína	7 326	1 299
03	Ryby, koryši a měkkýši	CN	Čína	18 221 995	1 306 434
04	Obiloviny a obilné výrobky	CN	Čína	5 359 413	165 727
05	Zelenina a ovoce	CN	Čína	109 566 951	3 716 789
06	Cukr, výrobky z cukru a med	CN	Čína	4 589 743	658 345
07	Káva, čaj, kakao, koření a výrobky z nich	CN	Čína	11 435 002	859 994
08	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	CN	Čína	18 786 507	2 310 918
09	Různé jedlé výrobky a přípravky	CN	Čína	19 547 400	3 091 663
11	Nápoje	CN	Čína	1 571 133	203 077
12	Tabák a tabákové výrobky	CN	Čína	3 078 187	317 471
21	Usně, kůže a kožešiny, surové	CN	Čína	83	47
22	Olejnata semena a olejnata plody	CN	Čína	6 568 553	314 874
23	Surový kaučuk (vč. syntetického a regenerovaného)	CN	Čína	4 501 051	244 140
24	Korek a dřevo	CN	Čína	4 995 184	332 938
25	Vláknina a sběrový papír	CN	Čína	3 116 248	110 366
26	Textilní vlákna a jejich odpad	CN	Čína	12 114 760	1 332 021
27	Surová hnojiva a surové nerosty (mimo uhlí, ropy)	CN	Čína	90 127 894	1 027 922
28	Rudy kovů a kovový odpad	CN	Čína	22 971 504	554 519
29	Suroviny živočišného a rostlinného původu, j.n.	CN	Čína	15 732 968	3 440 815
32	Uhlí, koks a brikety	CN	Čína	641 031	7 983
33	Ropa, ropné výrobky a příbuzné materiály	CN	Čína	11 258 213	366 092
34	Topný plyn, zemní i průmyslově vyráběný	CN	Čína	21 902	8 476
41	Živočišné oleje a tuky	CN	Čína	45 407	5 206
42	Nevsychavé rostlinné tuky a oleje, surové, rafinované	CN	Čína	302 294	33 516
43	Tuky a oleje zušlechtěné, vosky	CN	Čína	17 284 574	302 479
51	Organické chemikálie	CN	Čína	128 808 758	14 160 223
52	Anorganické chemikálie	CN	Čína	66 629 226	2 726 544
53	Barviva, třísloviny a pigmenty	CN	Čína	14 612 080	1 516 585
54	Léčiva a farmaceutické výrobky	CN	Čína	26 060 151	12 237 339
55	Sílce a vonné látky; lešticí a čistící přípravky	CN	Čína	25 631 927	4 772 666
56	Hnojiva umělá	CN	Čína	537 087	15 801
57	Plasty v prvotní formě	CN	Čína	34 265 958	2 649 239

58	Plastické hmoty v neprvotních formách	CN	Čína	65 185 652	7 553 876
59	Chemické prostředky a výrobky, j.n.	CN	Čína	121 958 573	11 131 662
61	Kůže, kožené výrobky, j.n. a vydělané kožky	CN	Čína	2 308 270	3 135 117
62	Výrobky z pryže, j.n.	CN	Čína	129 718 754	13 075 548
63	Výrobky z korku a dřeva (kromě nábytku)	CN	Čína	46 677 233	3 872 075
64	Papír, lepenka a výrobky z nich	CN	Čína	89 054 646	6 631 984
65	Textilní příze, tkaniny, tržní výrobky z nich, j.n.	CN	Čína	271 550 165	41 878 973
66	Výrobky z nekovových nerostů, j.n.	CN	Čína	275 715 130	15 995 600
67	Železo a ocel	CN	Čína	319 272 836	12 890 824
68	Neželezné kovy	CN	Čína	124 797 620	14 487 019
69	Kovové výrobky, j.n.	CN	Čína	744 116 138	82 250 481
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	CN	Čína	180 109 406	44 491 681
72	Strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	CN	Čína	220 059 044	32 086 775
73	Kovozpracující stroje	CN	Čína	53 043 172	8 532 946
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	CN	Čína	548 103 605	98 455 161
75	Kancelářské stroje a zařízení k automat. zpracování dat	CN	Čína	1 085 744 397	834 433 743
76	Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	CN	Čína	425 924 682	1 096 010 598
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	CN	Čína	801 594 577	399 341 464
78	Silniční vozidla	CN	Čína	269 973 031	47 603 529
79	Ostatní dopravní a přepravní prostředky	CN	Čína	8 089 727	2 203 957
81	Prefabrikované budovy; výrobky zdravotnické, instalační	CN	Čína	98 221 301	21 495 246
82	Nábytek a jeho díly	CN	Čína	295 214 446	27 773 290
83	Cestovní galanterie, kabelky a podobné výrobky	CN	Čína	64 678 949	21 729 000
84	Oděvní výrobky a doplňky	CN	Čína	245 924 269	108 800 391
85	Obuv	CN	Čína	109 055 587	42 777 210
87	Odborné, vědecké a řídicí přístroje a zařízení, j.n.	CN	Čína	51 888 603	28 355 055
88	Fotografické přístroje, optické výrobky, j.n., hodiny	CN	Čína	15 566 547	17 252 596
89	Různé výrobky, j.n.	CN	Čína	681 420 018	153 010 323
93	Zvláštní předměty obchodu a komodity nezaf. podle druhu	CN	Čína	0	0
96	Mince (kromě zlatých), které nejsou zákonným platidlem	CN	Čína	1 284	25 807
97	Zlato, nikoli mincovní (kromě rud a koncentrátů zlata)	CN	Čína	883	75 164
99	Nezařazeno	CN	Čína	0	9

* - Individuální hodnota

Datum zpracování dat : 29.01.2023 Čas : 20:39:50

Datum generování : 13.02.2023 Čas : 18:03:06

Zpět

Vpřed

Excel

Tisk

Zavřít

Příloha č. 5 - Rozsudek 23 T 219/2014

Okresní soud v Děčíně v roce 2022 rozhodl o vině jedné fyzické osoby, která jako jednatel a společník společnosti za součinnosti dalších tří právnických osob a jedné fyzické osoby ve 3. čtvrtletí roku 2011 realizoval z Čínské lidové republiky dovoz textilu, oděvů a spotřebního zboží v deklarované celní hodnotě 14.570.844, - Kč. Po zaplacení cla bylo zboží propuštěno do volného oběhu, aniž by bylo odsouzeným jednatelem podáno přiznání k dani z přidané hodnoty a zaplacená daň pod § 23 odst. 1 zákona č. 135/2004, o dani z přidané hodnoty v celkové výši 3.300.262, - Kč. Soud vycházel z dovozních dokladů takzvaných JSD v rámci, kterých bylo zboží vyceleno na Celních úřadech Ústí nad Labem, Most a Cheb. Celkem se jednalo o 66 dokladů k dovozu s časem propuštění zboží od 4.7.2011 do 12.8.2011. (Okresní soud v Děčíně, Rozsudek 23 T 219/2014)

Příloha č. 6 - Rozsudek 49 T 7/2011

Krajský soud v Ústí nad Labem v roce 2017 rozhodl o vině jedné fyzické osoby která byla jednatelem třech právnických společností. Tato osoba realizovala v období 2006 až 2008 na tyto právnické osoby dovozy textilu, oděvů a spotřebního zboží z třetí země mimo Evropská společenství s úmyslem krádit clo. Toto krácení realizoval vystavováním a předkládáním faktur pro účely celního řízení na kterých byly uváděny nižší částky než ty, které byly za zboží skutečně uhrazeny. Takto upravené celní doklady byly předkládány v rámci celního řízení s návrhem na propuštění zboží do volného oběhu na Celním úřadě v Mostě. Konkrétně byly upraveny faktury za nákup zboží, zde byly upraveny na jiné dodavatele a byla snížena částka za kterou bylo zboží nakoupeno. Faktury byly předkládány společně s JSD. Celkem se jednalo o 48 dovozů, kdy deklarovaná hodnota zboží na fakturách byla ve výši 16.271.131, -Kč, ač ve skutečnosti zboží byla zakoupeno za 34.190.529, -Kč. Clo bylo zkráceno o 1.116.562, -Kč, kdy škoda České republiky byla 279.131,50, -Kč a škoda Evropského společenství byla ve výši 837.349,50 Kč. (Krajský soud v Ústí nad Labem, Rozsudek 49 T 7/2011)

Příloha č. 7 - Pašování v zavazadlech

V lednu roku 2020 bylo celníky na Ruzyňském letišti, Terminálu 1, při běžné kontrole zavazadel cestujících zachyceno pašování tabáku do vodních dýmek. Pašeráci byli tři cizinci ve věku 23–34 let, kteří do Prahy přiletěli linkami z Dubaje a Kazaně. V útrokách svých

příručních zavazadel se pokusili propašovat přibližně 94,3 kg tabáku. Zboží bylo odhaleno pomocí rentgenové kontroly a následně bylo zabaveno. Žádné ze zadrženého zboží nebylo označené příslušnou výrobní značkou. Celkový únik na cle a dáních se vyšplhal na více než 327 tisíc korun. Dle Miškovské (2020) je výše uvedený případ jedním z častých pokusů o pašování zboží, kdy pašeráci spoléhají na nepozornost kontroly, či štěstí. V roce 2019 se podařilo ruzyňským celníkům zadržet několik pašeráků, kteří se snažili propašovat celkem 164,2 kg tabáku a 238 440 ks cigaret s únikem na cle a daních za více než dva miliony korun.